

THE DREAM OF THE POEM:
HEBREW POETRY FROM MUSLIM
AND CHRISTIAN SPAIN
950 - 1492

HEBREW POEMS: PART I

NOTE:

The poems in this document are presented without annotation and in the order of their appearance in *The Dream of the Poem: Hebrew Poetry in Muslim and Christian Spain*. Readers interested in Hebrew commentary should consult the sources listed in my notes for each poem. While the English endnotes in *The Dream of the Poem* are keyed to the translations, they can to a certain extent be used as a guide to the Hebrew verse. An index to the Hebrew poems according to their first words can be found at the end of the second part of the document (Christian Spain and Provence).

דונש בן לברט

- .1
וגן עדנך
וגן עדנך יהו ספרי קדושים
ופרדסך יהו ספרי ערבים
- .2
ואומר אל תישן
ואומר "אל תישן! / שתה יין ישן –
וכפר עם שושן / ומר עם אהלים
בפרדס רמונים / ותמר וגפנים
ונטעי נעמנים / ומיני האשלים,
ורגש צנורים / והמית כנורים
עלי פה השרים / במנים ונבלים,
ושם כל עץ מונף / יפה פרי ענף
וצפור כל כנף / ירנן בין עלים,
ויהגו היונים / כהוגים נגונים,
והתורים עונים / והומים כחלילים.
ונשתה בערוגות / בשושנים סוגות,
ונניס התוגות / במיני הלולים,
ונאכל ממתקים / ונשתה מזרקים
וננהג פענקים / ונשתה בספלים,
ואקום בבקרים / אני לשחט פרים
בריאים נבחרים / ואילים ועגלים,
ונמשח שמן טוב / ונקטיר עץ רטב
בטרם יום קטוב / יבואנו נשלים".
גערתיהו "דם, דם, / עלי זאת איך תקדם –
ובית קדש והדום / אלהים לערלים!
בכסלה דברת / ועצלה בחרת
והבל אמרת / כלצים וכסילים,
ועזבת הגיון / בתורת אל עליון
ותגיל – ובציון / ירוצון שועלים.
ואיך נשתה יין / ואיך נרים עין –
והיינו אין / מאוסים וגעולים!"

דוי הסר 3.

דְּוֵי הַסֵּר וְגַם חֶרוֹן
וְאֵז אֶלֶם בְּשִׁיר יָרֵן

נְחַנוּ מֵעֲגָלֵי צֶדֶק
שְׁעָה בִּרְכַת בְּנֵי אֶהְרֹן

אשתו של דונש

היזכור יעלת החן 1.

הִיזְכוֹר יַעֲלֵת הַחֵן יְדִידָה / בְּיוֹם פִּירוּד וּבְזֵרוּעָה יְחִידָה
וְשֵׁם חוֹתֶם יִמִּינוּ עַל שְׁמֵאֱלֹה / וּבְזֵרוּעוֹ הֲלֵא שְׁמָה צְמִידָה
בְּיוֹם לְקַחָה לְזִכְרוֹן רְדִידוֹ / וְהוּא לְקַח לְזִכְרוֹן רְדִידָה –
הִישָׂאָר בְּכָל אֶרֶץ סִפְרָד / וְלוֹ לְקַח חֲצֵי מַלְכוּת נְגִידָה?

יצחק אבן מר שאול

צבי חשוק 1.

צְבִי חֲשׂוּק בְּאֶסְפִּמְיָה / יְצָרוּ רַב עֲלִילָה
וְהַמְשִׁילוֹ וְהַשְׁלִיטוֹ / עָלַי כָּל [חַי] וְכָל חַיָּה.
יָפָה תוֹאֵר כְּרִיחַ / עָלַי קוֹמָה יְפֵהפְיָה,
וְתִלְתְּלֵיוֹ כְּאַרְגָּמָן / עָלַי רִקָּה פְּנִינִיָּה.
כְּמוֹ יוֹסֵף [בְּצוֹרָ]תוֹ / וּבִשְׁעָר – אֲדוֹנֵיָה,
[יָפָה] עֵין כְּבֹן-יִשְׂרָאֵל / הֲרַגְנִי כְּאוֹרֵיָה,
וְגַם הַשִּׁיק כְּלִיֹּתִי / וְלִבִּי אֵשׁ פְּנִימִיָּה,
בְּעֵבְרוֹ בִּי עֲזָבִנִי / חֲסֵר לִבִּי וְתִשְׁיָה.
בְּכּוֹ עַמִּי, בְּנוֹת יַעֲנָה / וְכָל אִיָּה וְכָל דֵּיָה!
אֲהוּב נִפְשִׁי קִטְלָנִי – / הֲזֵה מִשְׁפָּט פְּלִילָה?
שׁ..... וְלֹא רִיחַם / עָלַי לִבִּי וְלֹא חַיָּה
וְנִפְשִׁי לוֹ מֵאֵד חוֹלָה / וְגַם תּוֹעָה וְהוֹמִיָּה
וּמִדְּבָרָיו עָלַי לִבִּי / כְּמוֹ מִטֵּר עָלַי צִיָּה.
דְּלָנִי מִבְּאֵר [שַׁחַת] / וְאֵל אֲרֵד לְתַחַתֶּיָּה!

יוסף אבן-אביתור

בכו אחי

.1

בְּכוּ, אַחִי, וְגַם סָפְדוּ / עָלַי צִיּוֹן בְּרַב הַמּוֹן
כְּמוֹ מִסְפַּד הַדְּרָמוֹן / וַיֵּאשְׁיֶה בְּנוֹ אָמוֹן.

בְּכוּ רַכִּים מְעַנְגִים / יַחְפִּים יִרְמָסוֹן קוֹצִים,
לְכוּשִׁים יִשְׁאָבוּ מִים / וְלָהֶם יַחֲטְבוּ עֲצִים.

בְּכוּ עַל אִישׁ אֲשֶׁר עָשָׂה / עָלַי עֲבֹדוֹת וְלֹא נָסָה
וַיֵּאמְרוּ לוֹ "סִבֵּל גַּם שָׂא!" / וְלֹא יָכַל שְׂאֵת מִשָּׂא.

בְּכוּ אִישִׁים אֲשֶׁר רוּאִים / בְּגִיָּהֶם הַמְהַלְלִים
אֲשֶׁר בְּפֹז מְסֻלָּאִים / בְּיַד כּוֹשִׁים מְחַלְלִים.

בְּכוּ עוֹרִים אֲשֶׁר נָעוּ / בְּתוֹךְ צִיּוֹן, מְגֹאֲלִים
בְּדָם הַרוֹת מְבַקְעוֹת / וְדָם שְׂבִים וְעוֹלְלִים.

בְּכוּ זַכִּים אֲשֶׁר מְכִים / טְמֵאִים לְאָכַל שְׂקָצִים
לְהַשְׁכִּיחַם בְּרִית צוּרָם / וְאֵת אֲרָצָם מְקוֹם חֲפָצִים.

בְּכוּ אִשׁוֹת מְטֹהְרוֹת / וְנִשְׁמְרוֹת וְנִטְהָרוֹת
אֲשֶׁר הָיוּ לְזֶרַע חָם / בְּצִירֵיהֶן מְעַבְרוֹת.

בְּכוּ בָּכָה עָלַי בְּנוֹת / כְּזִיּוֹת מְחַטְבוֹת
אֲשֶׁר הָיוּ שְׂפָחוֹת ל- / שְׂפָחוֹת הַמֵּתְעַבּוֹת.

בְּכוּ בָּכָה וְגַם אֲבָלוּ / עָלַי בְּתֵי כְּנִסְיוֹת
אֲשֶׁר פָּרַץ פְּרִיץ חַיּוֹת / וּבָהֶם נִקְבְּצוּ דִּיּוֹת.

בְּכוּ עַל הַמְנַפְצִים / לְיוֹם רָעָה מְקַבְּצִים
וְעַל דְּלִים וְאֲבִיוֹנִים / מְעַשְׂקִים מְרַצְצִים.

בְּכוּ בָּכָה לְחַיֵּינוּ / וְאֵל תִּבְכוּ לְמֵתֵינוּ,
לְמַעַן כִּי הִיּוֹת כָּהֶם / בְּכָל עֵת תֵּאֲוֹתֵנוּ.

וְלָכֵן לִי בְּנַחְמָה, / חֲבֵרִי, אֵל תְּהִי סוֹבֵר
עָלַי כָּל הַמְשַׁסְּפִים / בְּתוֹךְ צִיּוֹן וְאִין קוֹבֵר.

.2

[א]ניה ותאניה

[א]ניה ותאניה תסובנה מראשותיו
[בוק]ה ומבוקה תמרטנה שע[רותיו]
[געך]ה וסערה תכלינה גבותיו
[דלק]ת ואש משקת [תיבשנה בכותיו]
השחת והקדחת תצמקנה לסתותיו
והצרעת והתולעת תלהבנה לחיותיו
חצצים . . . צים ישברון טוחנותיו
טבח וזבח יקרצון גרגרותיו
יגון ושברון יפילון זרועותיו
כליון ודאבון ישמטון כפותיו
להט ולהב ילהטון אצבעותיו
מכה ומכה יחבטון כתיפותיו
נותש ונותץ ינתחון צלעותיו
סוחף ומ. . . יפקקון חלונותיו
עוקר . . . קר יפרפרון עצמותיו
פושח ופלח יפלחון כליותיו
צומת וצורר יפצפצון ירכותיו
קולע וקוטע יקטעון רכובותיו
רוצץ וקוצץ יקצצון שתותיו
שרביטים ושוטים ינג[פון] מרגלותיו
תסובנה קללותיו מראשותיו ועד עקיבותיו

.3

יחידתי אשר נעה

יחידתי אשר נעה ו[. . .] / [. . . . .] ר]ה
והתר נא אגודת כל מתי שוא / והוציא את ש[פט]יך לאורה
והנרדף בלי פשע וענל / היה לו עוז [וגם מ]חס[ה וסת]רה
לרדפו טוב סבבוהו בכחש / אלהי יד מינך הט לעזרה
אני בוכה ודמעי על לחיי / בדם כסלי ומתו[גה] אמרה

מי יסד שמי גבוהים

מי יסד שמי גבוהים, / מי נטה גלגל נגהים?
מי אל גדול פאלהים, / מי מלל גבורות אלהים?
לך דומיה תהלה אלהים!

מי אמר ותהי אמרתו / יום מתיחת שחקיו?
מי בט ויכון מבטאו / יום נטית ארקיו?
מי גדר גדרות מצלולים / יום שומו חקיו?
מי דבק רגבי ארץ / יום הכינו עמקיו?
מי שם ממדיה כי תדע או מי נטה עליה קו?

מי העוטה סות גאון / ותלבשת גאונה?
מי זוכר צדק / ותהלוכיו ענוה?
מי חסין יה ורב כח / וכל קומה לפניו משתחנה?
מי טף עלומה / ויקראה בהגיון מחנה?
מי זה אמר ותהי יי לא צנה?

מי ירה משברי גלים / בעמקי מצולה?
מי כונן שלש מאות פרסה / בין גלה לגלה?
מי להג הגיון / ויפלט לשטף תעלה?
מי מלל לבלתי רדת / שתים בדפוס אחד מלטשטש חלילה?
מי אסף רוח בחפניו ומי צרר מים בשמלה?

מי סופר תשעים ותשע / פעיות יעלות?
מי ערך לנשר לקבל בניה / בין כנפיה לעלות?
מי פקד לדרךון / להכיש רחמי אילות?
מי צר לכל קול וקול / שביל לפני עצמו בחילות?
מי פלט לשטף תעלה ודרך לחזיז קולות?

מי קבע בראש אנוש / הרבה נימין בגדלו?
מי רשם לכל נימה ונימה בפני עצמה / מלהכחיש נהולו?
מי שפר תאר כל יצור / כתאר אדם הראשון וכלולו?
מי תכן להשוות לז לז / בצורתו ואמירתו וקולו?
מי יגיד על פניו דרכו, והוא עשה – מי ישלם לו?

מי ירה חמש אימות / על חמשת גבורי עולם?
מי ועד אימת יתוש / על פיל הנגלם?
מי סער אימת כלכית / על לוינתן הנעלם?
מי פץ להראות / כי הוא שליט על כלם?
מי הקשה אליו וישלם?

מי מבליג שד על עז / לבלתי פרץ פרץ?
מי אשר הטיל אימת מפגיע / על אריה במרץ?
מי רומם על עקרב / אימת שממית השרץ?
מי דילה אימת סנונית / על נשר בערץ?
מי הקים כל אפסי ארץ?

יצחק אבן כלפון

בעת חשק יעירני

.1

בעת חשק יעירני, אדלג / כאיל לחזות עיני כבודה.
ואבואה – והן אמה לנגדה / ואביה ואחיה ודודה!
אשורנה – ואפנה לאחורי, / כאלו לא אני רעה ידידה,
ירא מהם, ועליה לבבי / כלב אשה משכלת יחידה.

שאלתיך אדון נפשי

.2

שאלתיך, אדון נפשי, ברנה / והרביתי לפניך תחנה,
ושמתך כמגדל עז לנסי / ולפני צר כסחרה וצנה,
וכסכה ביום שמש ושרב / וגם כאח ביום שלג וצנה.
זכרתני – זכרך אל לטובה! – כאלקנה בזכרו את פונה
ושלחת גבינה לי למנה – / ומה ידמה ביום אצמא גבינה?

שמואל הנגיד

נשמה מאשר תתאו

.1

נשמה מאשר תתאו גדיעה, / ונפש מאשר תשאל מנועה,
וגוף שמן ושבע ודשן – / ונפשו הכבודה לא שבעה,
ואיש ענו מהלך על אדמה – / ומחשבתו עלי שחק שרועה,
ומה יועיל לאיש בשר בשרו / וטובתו – והנפש ברעה?
ויש רעים מרעים לא מטיבים, / גדולי גוף וזמתם גרועה,

יִדְמוּ כִּי לְהוֹסִיף הוֹן אָנִי סָר / וְנִעְתָּק מִחֲנִיָּה אֶל נְסִיעָה,
 וְאִם רֵאשִׁי בְּצִיצִית רֵאשׁ פְּרוּעָה, / וּבֵת-עַיִן בְּפוּךְ לַיִל קְרוּעָה -
 וְלֹא יִדְעוּ מְרַעֵי סוּד לְבָבִי, / אֲבָל לֹא דִבְרוּ רַעֵי בְּדָעָה,
 וְנִפְשָׁם מִבְּלֵי הַכֹּר וְהַבֵּין / כְּנִפְשׁ הַבְּהֵמָה הַשְּׂסוּעָה!
 הִיתְאַפֵּק אֲשֶׁר נִפְשׁוּ לְבָנָה / וְכִלְבָּנָה לְהַתְנַשֵּׂא יִגְעָה?
 וְיִשְׁקֹט, עַד אֲשֶׁר יֵאָזֵר בְּמִתְנִיּוֹ / כְּנִפְיָה, כְּאִישׁ אוֹזֵר יְרִיעָה,
 וְעַד יַפְעַל וְיִשְׁמְעוּ פְּעָלָיו, / וְיוֹסִיף עוֹד כֵּיּם עַל הַשְּׂמוּעָה?
 בְּחֵי הָאֵל וְחֵי עַבְדֵי אֱלֹהִים / - וְכִמוֹנֵי יְהִי שׁוֹמֵר שְׁבוּעָה -
 בְּרִגְלֵי אֲעֻלָּה סֶלַע, וְאֶרֶד / אֵלַי פַּחַת בְּמַעַמְקִים תְּקוּעָה,
 וְאֶתְפֹּר אֶת שְׂפַת מִדְבָּר בְּמִדְבָּר, / וְאֶקְרַע יָם וְכֵל שׁוּחָה קְלוּעָה,
 וְאֶשׁוּט עַד אֲשֶׁר אֲרוֹם וְאֶעֱלֶה / אֵלַי שִׂיאָה, תְּהִי לְעַד יְדוּעָה!
 וְתִמְצָא לְצָרִי בִּי חֶרְדָּה, / וְתִמְצָא לְדוֹדֵי בִּי תִשׁוּעָה,
 וְאֶרְצַע אֶת בְּנֵי חֲרִים בְּאֵזֶן, / וְלִי אֵזֶן לְמוֹדְעֵי רְצוּעָה,
 וְלִי נֶפֶשׁ לְרַעִים מִחֲזָקָת, / וְלִי נֶפֶשׁ לְמִשְׁטִינִים מְנוּעָה!
 וְלֶךְ תּוֹכָה עְרוּגָה מִן יְדִידוֹת / מְלֵאָה, עַל נְהַר אֶהֱב נְטוּעָה,
 יְדִידוֹת הַשְּׂמוּרָה מְנוּעִירִים, / כַּחַתְמַת בְּטַבְעַת קְבוּעָה,
 מִפִּתְחַת כְּפִתּוּחֵי יְרִקְרִק / עָלַי שְׁמֶשֶׁה בְּסוֹף הֵיכַל קְרוּעָה!
 יְהִי לֶךְ יְהִי כְּאֶהֱבָתְךָ, וְנִפְשֶׁךְ / אֲשֶׁר אֶהֱב תְּהִי מִצָּר פְּדוּעָה
 וְיִשְׁלַח אֵל לְמוֹשְׁעוֹת לֶךְ עַד / בְּלִי שְׁמֶשׁ וְיָרַח יִשׁוּעָה!

הלכושל ולנופל תקומה

.2

הִלְכוּשֵׁל וְלִנוּפֵל תְּקוּמָה / וְלִנְוֹדָד וְלֵאֲוֹבֵד תְּנוּמָה?
 וְאִם יֵשׁ לִי, בְּמוֹט רְגְלִי, וְאִם יֵשׁ / לְקַרְסְלִי אֲשֶׁר מֵעַד תְּרוּמָה?
 בְּנִפְשִׁי - כֹּל אֲשֶׁר יָבוֹא בְּעֲזָרָה / וְנִחַמָה לְכֹל נֶפֶשׁ הַלּוּמָה,
 בְּנִפְשָׁם - אֵינִי אֲשֶׁר יָבוֹא בְּיוֹם בּוֹא / מִהוּמַתִּי וְרֵאוּ בִּי מִהוּמָה.
 יִדְמוּ כִּי לְעוֹלָם אֵין תְּמוּרָה / לְיוֹם צָרָה וְלֹא תִשָּׁב שְׂמֵמָה -
 וְאֵל יָרִים אֲשֶׁר הַשַּׁח וְהַשְּׁפִיל, / וְלוֹ סוּדוֹת וְדָרְכוֹ נְעֻלְמָה!
 שְׁמַע מֵלָה, וְדַע כִּי לֹא לְקֵלָה / יַחֲיִנִי אֱלֹהִים עַל אֲדָמָה,
 וְקַבֵּל אֶת יְמֵי רַעָה בְּלֵב טוֹב / וּפְהָ סְגוּר וּמְחֻשְׁבָּה חֲסוּמָה,
 וּמִשׁוֹנִים תְּהִי אֲזַנְךָ כְּבִדָּה, / וּמִזְזוֹנִים תְּהִי עֵינֶיךָ עֲצוּמָה
 כְּמוֹ חֲפְנֵי בְּשִׁילָה אוֹ כְּזִמְרֵי / בְּמִדְיָנִית וְאוּנָן בִּיבְמָה.
 שְׁמַע מֵלָה וְהַגְדֵּל יְהִי בְּבֵית / וּבְדָרְךָ וּבְשִׁכְיָה וְקִימָה,
 וְהַבְּהֵל וְהַדְּחֵף וְגוּרָה / וְהַחֲרֵד וְהַמְלֵא בְּאִימָה
 לְאֵל רֵאשׁוֹן בְּאֵין מוֹלִיד וְנוֹלָד / וְחֵי לְעַד בְּלִי דוּמָה וְדוּמָה,
 וְלִמְצָא אֶת רְצוֹנוֹ לֶךְ וְשׁוּבָה / וּמִיֵּרָא גְעַרְתּוֹ שָׁב וְקוּמָה.
 אֲנִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יָרַד בְּתוֹךְ יָם, / וְיֵשׁ לַיָּם בְּרַב שָׁנָה נְהֵמָה,
 וּבְחֶרְתִּי לְרַדְתּוֹ אֵב, לְמַעַן / בְּאֵב לֹא יִשְׁבְּרוּ גְלִיו בְּחֵמָה.
 וְנִמְשַׁכְנוּ בְּמִשׁוֹטוֹת, וְרוּחַ / תְּנוּפֵף שְׁבָלֵי שְׂדֵה וְקֵמָה,

והנה ים כעבדי יעשה את / אשר אחפץ והרוח כאמה,
ושמים כספירים טהורים / והמים כשמן טוב וחמה.
ומלחים יחוו זה לזה את / אשר ראו בים מתעלומה,
וזה יזכיר דבר חיה גדולה / ונפלאה, וזה יזכיר בהמה,
ורב חובל ישיבם "לא ידעתם / פליאת ים ולא שחתם מאומה!
ושם חיה, שמה קרחה, אשר היא / בכל חיות מצולה לא עמומה,
וכל חיה אשר חיות שארה / בפגעה בה אכולה או המומה;
והופכת לפיה כל ספינה / וצי אדיר כמרכבה רתומה".
ולא כלה לספר פעלה עד / אשר באה, והיא גועה והומה.
שמעתיה – והיה קול המולה / וקול רעם באזני קול דממה,
והבטתי אלי צורה אימה, / אבל היתה בתכן דג רקומה:
כלויתן אשר ספר, כנחש / עקלתון, כמו תמר בקומה.
וראש לה כאני שיט במדה / עלי פנים מנשאים ברמה,
ועינים כמענינים, ונחיר / כמו כבשן, ולה רקה כחומה,
ופה עמק ורחב כמערה - / תער נהר אלי תוכו בצמא.
ובשפתות כנאד על נאד נפוחים / וביניהם כפי תחרא פרומה,
וגוף לבן, וגב ירק, וצואר / כמו מגדל ובטן כערהמה,
ובסנפיר כמו חרב לטושה / וקשקשת כסחרה אדמה,
וגזרתה למשגיחים כמו צר / אשר היתה בלב ים או כדמה.
ושטה מסביבות לספינה, / ואין מגיד ואין נואם נאימה,
והגיעה לצדיה ועמדה / עלי זנב כארז או שדמה.
אזי נמס לבב כל איש כדונג / וכמים ושבילת זרומה,
ושויתי ודוממתי לנפשי / כרחל יום טבח נאלמה
וזכרתי אלהים – ואחרים / לנגדי יזכרו אל כאשימא.
ואמרת: אמת, כזה וכזה / עונות ילכדו נפש אשמה,
ואם נבלע בים יונה והוקא / בצדקתו ביבשה – אני מה?
אלהים, הארץ לי, כי אשר בא / הקיצני והייתי בנומה,
ואם הוא זה גמול ידי, תהי בו / סליחת מעונתי העצומה!
אזי שקעה בלב ימים כחיל / אשר האל בים ירה ורמה
ותחת לאני באה להפכו / ומת כל לב ואבדה כל נשמה.
אבל גער אלהים בה, ושבח / כרגע אל מצולת ים פנימה,
והושיע לתולעים קטנים / עלי שוכה כמו זפת קרומה,
והשיב משאול מתים, והציל / מבלעים ביד נשאת ורמה.
ותמהו כל נבוני ים ואמרו: / במה זה נמלטו אלה ולמה?
ולא היתה פליטה לאניה / לפנים מידי קרחה זעומה!
עניתים: כן, גאלת אל ליודעי / כבוד הודו מהדרת שלמה,
והוא עושה למכיריו תשועה / והוא עושה במרגיזיו נקמה,
אשר לו ים וחיתו ומימי / תהום רבה ותולם על בלימה.

ומה חיה לנגד צור נסכה / ושם לה עז ושם לה תעצומה?
אני אודה לאל תודת גאולים / תהי על פי משננת ושומה
ואודה כי לצורי אין תחלה / כנבראים וכי אין לו חתימה,
ואודה כי אמת היא התחיה / וכי מתים יקיצון מאדמה,
וכי משה ותורתו אשר היא / בידנו אמת ובתם רשימה,
וכי דברי חכמינו ישרים / ותלמודם ומשנתם נעימה,
וגש שכר לעולם בא לזכים / ותגמולים למתים על עלומה,
ואל שליט ביבשת וימים / ובשחקים ועל עיש וכימה,
ויראתו עלי פני נתונה / ותורתו בתוך לבי תמימה.

אני כאשר תראה .א3
אני כאשר תראה, יצוקי זהב, למען נשיכה מחסר לב ארהב.

ב. ותפוח מלא ראשי בשמים
עשוי כסף ובזהב מצפה,
ותפוחים אשר צמחו בפרדס אלי צדו, כמו אדם מיפה,
שאלתיהו: עלי מה לא תהי לך, כאלה, רך ומעור לא מחפה?
השיבני בלי אמר: למען לכל חסר ונבל שן בתוך פה.

4. אהי כפר לעפר
אהי כפר לעפר קם בליל / לקול כנור ועוגבים מטיבים
אשר ראה בדי כוס ואמר / "שתה מבין שפתי דם ענבים!"
וירח כמו יוד נכתבה על / כסות שחר במימי הזהבים.

5. ראה יאסמין
ראה יאסמין אשר בדיו ירקים / כמו פטדה ועליו ואגפיו,
וצציו כבדלחים לבנים / ובאדם מאדמים סעפיו –
כמו עלם לבן פנים ושופך / דמי אישים נקיי כף בכפיו.

6. אמת כי צבי לוקט
אמת כי צבי לוקט ורדים בגנן / אהבתיו – לכן עלי תשלח חרוגן.
ולו תחזה את שאהבתיו בעיניך, / אזי שחרוך אוהבין ואיניך.
אשר שח "רדה נא לי דבש מנחילך" / עניתיו "תנה לי את דבש מלשונך"
וקצף ואמר לי בזעף "הנחטא / לאל חי?" עניתיו "בי, אדוני, עונך!"

מאודם במראהו

.7

מאדם במראהו וערב לשותהו
 ומזוג באספמיה – וזכרו אלי הדו,
 וחלש באגניו, אבל בעלותו על
 בראשים – אזי ירדה בראשים אשר ירדו.
 ושכול אשר דמיו מסוכים בדמעותיו –
 יגוניו בדם אשכול ינוסון וידדו.
 כאלו ידידים עת יסבום אשישותיו
 מיד ליד גורל עלי יהלם ידו.

ידידי כל שנותיך

.8

ידידי, כל שנותיך תנומות / וטובתם ורעתם חלומות,
 ועל ככה אטם און ועין / עצם – יתן לך אל תעצומות! –
 והניח דברים נעלמים / בעולמך למבין תעלומות,
 והשקני שישה באשישה / בכף עלמה מטיבה בעלמות
 ישנה מן מות אדם, ואם לא – / חדשה מן ימי איש האדמות!
 יהי ריחה כריח מור וקנה / ומראה – כמראה פז וראמות,
 כיין דוד הכינהו מלכות / בנקיון ופילגשים נעימות,
 ויום הנח בנגל – שר בצחות / וצחצחות עלי נבלו ירימות
 ושח "כזה יהי אצור ושמור / ואסור בחביות החתומות
 לכל שותה בלב טוב מי ענבים / ואוחז כוס בידים חכמות,
 ושומר דת בקהלת כתובה / וחרד מתלאות אחרי מות".

הירהב הזמן

.9

הירהב הזמן ברבי ורבא / ואם ביניו ובין תלמוד מריבה?
 ולכן סדרו על פי פתאים, / מתי בטן ואדרת ושיבה,
 וכל בער אשר יאמר "אני הוא / מפובשת, ורב האיני כציבא" –
 ירמו כי בציציות וזקן / ומגבעת יהי איש ראש ושיבה!
 זכר, אחי, בלכתנו שנינו / אלי בית התפלה יום ערבה
 ושמענו חמור נוער וצוחת / בני בקר, והם גועים, קרובה.
 ושחתי "מי אשר שות בית אלהים / כבית רפת – והיא חטאת וחובה?"
 ואמרו "אין חמור ומריא בבית אל, / אבל קורין במסכת ובבא!"
 ואמרתי "המירותם תעודה / ותורה, ואני אנה אני בא?"
 ובאנו זועמים אל בית אלהים – / ומי יתן ונטעה בנתובה! –
 והנה רב ותלמידים מנידים / לראשיהם כערער בערבה,
 בפיהם גדפו הלל ושמאי / והכו על לחי רבי עקיבא,
 והרב יאריך להם טעמים / ויטרף מלשונם אות ותבה.
 וישבתי לפני זועפים מן / אשר אראה ונפשי בי עצבה,

ושאלתי שלום הרב בכבוד – / וענני כאיש מדון ואיבה.
 והחל לענות מאה ברכות / בקול עבה כקול המון וצבא,
 יברך אל למען איש בראו / ולא אשה – השיבותיו תשובה:
 "התשית נפשך מן הזכרים? / ואל יעיד בך כי את נקבה!"

תהלתך לבת מלך

.10

תהלתך לבת מלך כבודה	אדמה, או לתענוגות ושדה,
וכיך אש חשבתיה עלי אח,	במקצועיו קציעות, מר וקדה.
במכתב טוב מצאתיה כתובה,	ובנקדות שוא וסגל נקודה.
והיה שיר חבריך, לפנים,	כמו אפל – ושירתך ברדה,
והיו כל דבריך שטופים	במי נדה – ושירה זאת כנדה.
שקלתיה בשיריך, והיו	חתנים, ותהי אצלם מנדה.
ואתה לי כבן יקיר, ועלי	להוכיחך ולהביאך במדה.
פקד שירך ועניניו, ודע כי	לכל ענין ושירים יום פקדה,
וגורה מלשונות, כי לשונות	כמו חרב מלטשת וחדה!

שלח יונה מבשרת

.11

שלח יונה מבשרת - / ואם אינה מספרת –
 באגרת קטנה אל / כנפיה מחברת,
 מאדרכת במי כרכם / ובלבונה מקטרת.
 ועת תעורף ותתנשא / שנה אותה באחרת,
 למען אם פגשה נץ / ואם תפל במכמרת
 ותתאחר ולא תחיש – / תהי שנית ממהרת.
 ועת תגע לבית יוסף / תצפצף על מרום קרת
 ועת תרד עלי ידיו / ישחק בה כצפרת
 ויתיר את כנפיה / וכה יקרא באגרת:
 בני, דע כי כבר ברחו / עדת קמים מאררת,
 ונפוצה עלי הרים / כמץ חלקה מסערת,
 ובדרכים כמו צאן מ- / בלי רועה מפזרת,
 ולא חזתה באויבתה / אשר היתה משערת.
 בלכתנו להשמידם / אזי ברחו באשמרת,
 ונהרגו והרגו איש / לרעהו במעברת;
 ובושו מאשר קו / בעיר חומה מסגרת,
 והובישו כמו גנב / אשר נמצא במחתרת,
 ועטו על פניהם את / כלמתם כאדרת,
 והבשת דבקה בם / כמו כבד ליתרת,
 ושתו בוז בקבעת / ומצו כוס משכרת!
 והיה חיל בתוך לבי, / כחיל אשה מבכרת,

ושם האל צרי עליו, / כמו מטר בבצרת –
 ואז אורו שתי עיני / ואויבתי שחרחרת,
 אני אשיר בטוב לבב – / והיא קינים מדברת,
 וקול ששון בתוך ביתי – / והיא בבכי ממררת!
 לך, סלעי ומשגבי, / לך נפשי מזמרת,
 לך היתה בצרה ת- / חנוניה מסדרת!
 בני, שים לבך אל יד / אלהי המהדרת,
 וקיום וקרא תהלתי / במקרא עם ובעצרת,
 ושית אותה כטוטפת / עלי ידך מקשרת,
 ותכתב בלבבתך / בעט ברזל ועופרת!

שעה מיני עמיתי

.12

שעה מני, עמיתי וחברי, / והט אֶזן ולב אל מאמרי.
 הלי תפחיד במלים לא נכונים? / ואיך אפחד? וצור – ישעי ואורי!
 עמיתי את, ואם תרבה עלילות – / תהי אצלי כאכזרי ונכרי.
 ואין טובה למסתולל בביתי, / ואין שלום למתעולל בעירי.
 ואם לא תעזב רעה בפיך / ותתאמץ כבית מרי במרי –
 פנו אלי, מידעי, ושמעו / וברו את דברו מדברי:
 יריבני עלי חברת מלכים – / עניתי: זאת מנת חלקי ותורי.
 והפחיד מחרון אפם וקצפם – / השיבותיו: באל מחסי ושברי.
 ושח: מה לך ולקרבות? עניתי: / כבר נגזר מקום מותי וקברי,
 והאל המבשר לי עלי יד / שרפיו בחלום יהיה בעזרי.
 ואם אמק בחטאתי – הלי יד? / בואני אשר נכתב בספרי!
 ויש אדם אשר לא שר בחייו / כתבני מת בלא עתו וזמרי,
 ויש אחר אשר לא בא בקרב / מריבה או קרב, נטמן כמצרי,
 ויש נספה בלא משפט, והיה / בעודו חי – ורעב וערירי,
 חדל מני מעט, אולי אבלה / בטוב ימי ועל ראשי פארי
 ואשתה מי מנוחות מבארי / בכוס ישע ונוזלים מן יאורי!
 הטוב לי כי אהי מואס בכוסי / ולא אשמח בגורלי ופורי?
 ואם תשית לאחריתי לבבך / ולא ישוה לך הודי ועשרי,
 למען כי בכל שנה במים / ואש אבוא ומהם רב יקרי –
 הלא תירא כמותי אחריתך, / ואת שלו בתוך ביתך ובריא!
 אני אבטח באל הפיל אשורי / בתוך פחים טמנום לאשורי
 ביום בא צר לעיר מבצר וטבח / בתוכו שר כמו עגל וכמריא,
 וצר זה משאר מלכי – ורעת / רחוקי תחסר מרע שארי.
 והיו שם שנים מנסיכי / ספרד עם גודי הצמרי
 ולכדו עיר והלכו אל מצודות / לשדותם כמו קטב מרי, ו
 ויצאנו להדיחו – ויצא / אלהים והדיחו בעבורי,

וְרֹאשׁ אֱלוֹל עָלַי רֵאשֵׁי סִלְעִים / מְצֹאנוֹם, לֹא מְקוֹם עֵשֶׁב וּפְרִי,
וְהוֹרְדָנוֹם אֵלַי אֶרֶץ כְּמוֹ תוֹא / אֲשֶׁר נָגַע אֵלַי מְרוֹם וְהִמְרִיא,
וְנִפְּצוּ לְאֶרְבֶּעָה חֲמֹשֶׁה / כְּמוֹ זֵית אֲשֶׁר נָקַף שְׂכִירִי,
וְחֻלְלָנוֹם שְׁנַיִם מוֹל שְׁלֹשָׁה / כְּמוֹ נֹקֵד כְּתָב בְּסִגּוֹל וְצָרִי.
וְהִכְיִנוֹם בְּמַכָּה כְּלֵתָה אֶת / סִגְלַת עוֹג וְסִיחוֹן הָאֲמֹרִי,
וְהִכּוּ הַנְּסִיכִים הַשְּׁנַיִם – / וְזֶה תִגְמוֹל אֲשֶׁר הוֹלֵךְ בְּקָרִי.
וְתִמּוּ כָל – לְבַד תִּשְׁעָה אֲנָשִׁים / אֲשֶׁר נָסוּ וְהוּא עִמָּם עֲשִׂירִי,
וּבְקֶשׁ עַד אֲשֶׁר הוֹבֵל כְּמוֹ שִׁי / וְכִתְשׁוּרָה אֵלַי מִלְכִי בְּתִשְׂרִי.
יְדִידִי, בְּעַדִי קֶם צוֹר בְּצָרוֹת / וְעַל כֶּכָּה תִהְלֹתִי לְצוּרִי,
וְשִׁירוֹתִי לְאֵל חֲזָה מְגוֹר צָר / בְּתוֹךְ לְבִי וְהִפִּיג אֶת מְגוֹרִי,
וְזִמְרוֹתִי לְרוֹפֵא שֵׁם צָרִי עַל / מְקוֹם הַצִּיר וְהַדִּיחַ לְצִרִי.
וְאוֹמֵר לִי: הַתּוֹכֵל אֶת הַלְּלָל? – / הַשִּׁיבוֹתִיו: אֲנִי דוֹד בְּדוּרִי!
וְעַנְנִי: הַשְּׂאוֹל בְּנִבְיָאִים? – / עֲנִיתִיהוּ: יְרֹשָׁה מִמְּרָרִי
וּמֵאֲסִיר וְאֶלְקָנָה וְאֶסָף / וּמִיִּשְׂאֵל וְאֶלְצָפָן וְסִתְרִי!
וְאֵיכָה לֹא תִהְיֶה שִׁירָה סְדוּרָה / בְּפִי לְאֵל אֲשֶׁר גָּהָה מְזוּרִי?
וּמֵהוּרִי יְדוּתוֹן הַמְהַלֵּל / לְנִצְחָה, וְיִצְאֵתִי לְהוּרִי.
לֹא אֵלַי לְהִמְתִּיק סוֹד בְּשִׁירִי – / וְלִי עָלְיוֹ לְמַרְרֵ לֵב מְצָרִי,
וְהוּא עָרַב לְחַלֵּל צוּרִי – וְ- / אֲנִי עָרַב לְחִלּוֹתוֹ בְּשִׁירִי,
וּלְפַעַל לוֹ כְּמוֹ שְׂכִיר בְּכָל יוֹם – / וְהוּא יִתֵּן בְּיוֹמִי אֶת שְׂכָרִי.

בכור אמי

.א.13

בְּכוֹר אֲמִי, בְּכוֹר מוֹת חֲמֹסֶךְ / וּמִזָּה עֵת נִטוֹת שְׁמֶשׁ יְנִיסֶךְ,
וְלַעֲרַב יְהִי בִינִי וּבִינֶךְ / אֲבָנִים וְעַפְרֵ אֶרֶץ לְמִסֶּךְ,
וְלֹא הוֹעִיל לְךָ הוֹנֵךְ וְהוֹדֶךְ / בְּיוֹם אֵידֶךְ, וְלֹא כִיסֶּךְ וְכוֹסֶךְ.
נִשְׁקַתֶּיךָ – וְלֹא שֵׁת לְבָבְךָ, / וְאֶת שׁוֹכֵב פְּאִישׁ בְּרִיא בְּעַרְשֶׁךָ,
וְצַעֲקֵתִי – וְלֹא תִשִּׁיב, לְמַעַן / לְשׁוֹנֶךְ מִלְדָּבָר סָר וְחֹשֶׁךְ.
וְיִשְׁנֵת שְׁנַת עוֹלָם אֲשֶׁר צוֹר / עָלַי כָּל מַעֲשָׂיו הַפִּיל וְנָסֶךְ,
וְהִשְׁקוֹךְ בְּכֹלֵךְ כּוֹס תְּמוֹתָה / וְכִמְעַט קֵט אֲנִי שׁוֹתָה בְּכוֹסֶךְ!

לבבי יאשה לך מחיותו

.ב.

לְבָבִי, יֵאֲשֶׁה לְךָ מַחִיּוֹתוֹ
וּמְרֹאוֹת אַחֲרֵי הַיּוֹם דְּמוֹתוֹ!
כִּיֵּה אַחֲרָיו בְּרַע, אוֹ אִם תִּבְקֶשׁ
מִנוּחָה מִיְגוֹנוֹ – מוֹת כְּמוֹתוֹ!

עלי מה אקרעה מלבבוש

.ג.

עָלִי מֵה אֶקְרַעָה מִלְּבוּשׁ וּמַדִּים – וְלִבִּיתִי כְּבָגֵד עֵשׂ וְעֵדִים!
וְלִמָּה תִעְלוּ חֲמַר עָלַי סוֹת – וּמוֹרְשֵׁי כְּמוֹ בּוֹרוֹת בְּשִׂדִים!
וְהִנֵּה שְׁבָרוּ צִירִים עֲצָמִי – וְלִמָּה תִשְׁבְּרוּ כּוֹסוֹת וְכַדִּים?
בְּקָרוֹב תִּתְפָּרוּ צַדִּי קָרְעִי – וְעַל צַדִּי לְבָבִי חִיל כְּצַדִּים,

וַיִּנְתְּרוֹן בְּקִיר לְבֵי שְׂאוֹנִים – וּמְלֻבוּשֵׁי מְלַבְּנִים בְּרָדִים,
וַיִּדְבֶּק לְעֲצָמָי הַשְּׁבוּרִים יְגוֹן לְבֵי כְּטָבְעוֹת לְבָדִים.
לְמוֹת אָחִי, מְנוּחִים וְעֹלְצִים לְנַפְשֵׁי עַד יְמוֹת עוֹלָם מְנַדִּים!

לשוני אשאלה

ד.

לְשׁוֹנֵי אֲשָׁאֵלָה מִמֶּךָ שְׂאֵלָה: / בְּחַיֵּי הָעֲלִי נָא קוֹל יִלְלָה
עָלִי אָחִי וְאָבִי כָל / רְצוּץ מִשְׁפָּט וְאַלְמָנָה גְזוּלָה,
וְעַל נְדִיב אֲשֶׁר פָּתַח דְּלִתּוֹ / לְכָל עוֹבֵר, וְכָל דָּלֶת נְעוּלָה;
אֲשֶׁר הִרְעָה כְּאֶחָד דָּב וּפְרָה / וְאִין טוֹרָף וְאִין עוֹשֶׂה נְבֻלָה.
רְחֻצְתִּיהוּ וְהִלְבְּשְׁתִּיו וְשִׁמְתִּיו / בְּמִטָּה וְעָלִי פִי – קוֹל כְּחוֹלָה,
וְהוֹלְכְתִּיו אֵלַי קְבָרוֹ, וּמְדִי / קְרוּעִים וְעִטִּיפְתִּי שְׂמֵאלָה,
וְשָׁבוּ אוֹהֲבֵי סְבִיב וְקִמְתִּי / וְיִרְדְּתִי וְהוֹרְדְתִּיו שְׂאוֹלָה.
וְאָמְרוּ "עוֹד יִיטִיב הַזְּמַן לָךְ / וְתִנּוּחַ". הַשִּׁיבוֹתִים בְּחִילָה
"עָלִי טוֹב הַזְּמַן הַזֶּה וְעַל כָּל / מְנוּחָה אַחֲרֵי אָחִי קָלְלָה!
אֵילוּתִי, קַחָה נַפְשִׁי, לְמַעַן / נִשָּׂא יְגוֹן כְּמוֹ זֶה לֹא יִכּוֹלָה!"

אמר נא לאשר אתאו ראותו

ה.

אָמַר נָא לְאֲשֶׁר אֶתְאוּ רְאוֹתוֹ וַיְנַדֵּי שְׁלַחוּהוּ בְּאֲבָדוֹ:
בְּחַי אֵל חַי! לְעוֹלָם לוֹ בְּלִבִּי כְּמוֹ אֵשׁ – עַד אֲשֶׁר אֶשְׁכַּב לְצַדּוֹ!

כבר שלמו שנים עשר חדשים

ו.

כְּבָר שְׁלֻמוֹ שָׁנִים עֶשֶׂר חֲדָשִׁים וְאִין מְנוּס לָךְ מִפָּח יְקוּשִׁים!
הַמְתַּקוּ לָךְ רִגְבִים, אוֹ הַתְּבַחַר לָךְ רִקְב וְרִמָּה עַל אֲנָשִׁים?
בְּחִירִי, קוּם וְשׁוּבָה אֶל מְקוֹמוֹת וּמוֹשְׁבוֹת לָךְ בֵּינּוֹת יְשִׁישִׁים,
וְאִגִּידָה לָךְ אֶת מַלְחָמוֹתִי, וְאִוִּידִיעַךְ קִרְבֵי הַחֲדָשִׁים!
וְאִיךְ יְקוּם אֲשֶׁר נִמְק בְּשָׂרוֹ, וְעֲצָמוֹתָיו כְּמוֹ עֲצִים יְבֻשִׁים,
וְהוּא חֲבוּשׁ בְּאֲדָמְתוֹ – וְרוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ בְּשָׂמִים חֲבוּשִׁים
וְאָכַל עֵשׂ בְּתוֹךְ עוֹרוֹ בְּשָׂרוֹ, וְאָכַל מִעָלֵי עוֹרוֹ לְבוּשִׁים!

בנפשי אח

ז.

בְּנַפְשִׁי אַח, אֲשֶׁר הָיוּ כְּתָבָיו כְּמוֹ מִים בְּעַת צְמָאָה לְלִבִּי,
וְהַיּוֹם, אִם כְּתָב בָּא מִמְּקוֹמוֹ - יִשׁוּ זְכַר כְּתָבָיו אֵשׁ בְּקִרְבִּי!

תהלה יש לשומע תפלה

ח.

תְּהִלָּה יֵשׁ לְשׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, בְּפִי, לְעַד, וְלוֹ נִאֻוָּה תְּהִלָּה,
אֲשֶׁר עָשָׂה צְדָקָה עִם בְּנֵי אִישׁ, כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ לְכָל רוֹאֵה מְגֻלָּה,
לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר הוּא רַב וְקִשָּׁה – בְּרָאוּ רַךְ וְצָעִיר בְּתַחֲלָה,

בהולדה והולכת ודלה,
כראשיתה – ללב היתה מכלה.
אשר לא יספרם לשון ומלה.
לבבי את לבבי חיש מבלה,
והיום בו להתנחם מסלה
בשר אחי ורקב תוך מחלה,
ואשאה בעדו כשאון המלה,
לבבו רק והנתו נקלה
וירפא את אשר מחץ וחלה.
ושות עפר לבן-אמי חתלה
ויזכר לו בחסדו טוב פעלה,
סגלתו ישנה לו סגלה!

אבל תונה בראה אל חזקה
ואלו נשארה תונה בלב איש
חסדים מאלהים לאנשים
אני שחתי באבלי כי מגנת
והיה מדאגה צר כמשעול –
וזבה דאגתי כאשר זב
ועתים יכמרו רחמי ואשים
ואתאפק ברב עתים כמו איש
וככה יחלה הצור וימחץ,
אשר שות את חתלתו ערפל
יכפר את פעליו הנסוגים
ועם אבות אשר זכו והיו

קרב דומה

.14

אשר כל איש לשחק בה יאנה,
אשר כל שוחרה יבכה וידנה.

קרב דומה בראשו אל יפיפה
וסופו כזקנה המאוסה

אינק מרורה

.15

ולחור בני פתן אהי מובל
כילי, ולא אלחם בפת נבל.

אינק מרורה משדי אפעה
לשכז, ולא אעבר ברגלי על

אחר דבריך ואז תישיר

.16

את כל אמריך ולא תחטא
מורה ולא יחטיא אלי חטה.

אחר דבריך ואז תישיר
כי כן יאחר בן קשתות רב

בני עשר מעטים

.17

מתי שכל מעטים הם כמוהם
אשר בו נקבצו יחד שניהם.

בני עשר מעטים הם, וככה
ויותר נמעטו מהם ומהם

אנשים יענו עשיר

.18

בכבוד רב ובישע
פשעים לו בלי פשע.

אנשים יענו עשיר
ויבזו רש וישימו

אם תעזב אח

.19

כיום באהבה ישנה
בגין הקימו בשנה.

אם תעזב אח ותקוץ
תהיה כהורס בשעה

20. בעת תרצה להתחכם
בעת תרצה להתחכם – דרש את
וממורך, ומדורש כמותך,
דבר תמים ואת דברי מעקש,
ותלמידך אשר ממך מבקש.
21. בעת תדל
בעת תדל – רכב על גב ארי אל
ואל תחמד, למען כי בחמדך -
מזוניך ואל תשאל לאישים
לבבך תעציב טרם אנשים.
22. בלב תהי מבין
בלב תהי מבין אשר בין טוב
כמה, אשר יתן בלי לבב,
לרע, ולכן לב שקד וקנה
יחשב אשר יתן כמו מבנה.
23. יסיתך רע בשיחים
יסיתך רע בשיחים בחלומים / ודברי שיר לרמותך יעורר.
בני, לא כל חלום יקום וגם לא / אמת הוא כל אשר אמר משורר!
24. היישירו מלכים
היישירו מלכים עם מעקל –
ואיך יישר ביער צל מענות
והם עצמם פתלתולי פעלים!
בלי עצים אשר עוו צללים!
25. פעמים ירחקו ממך
פעמים ירחקו ממך חפצים
ובז מים אשר פרסה מכסים –
אשר קרבו, ויתקרבו רחוקים
יהי נופל בתוך מים עמקים.
26. אשר יגע וקנה
אשר יגע וקנה לו ספרים
פסח אשר חקק עלי קיר
ולבו מאשר גם רק ורקם
מאת רגל, ובא לקום – ולא קם.
27. שלשה יעשמו
שלשה יעשמו כל מסנן
סחר היים, וחברת המלכים,
בחיתו וכל רמי לבבות:
והתגרות, בצר אמיץ, קרבנות.
28. רום ואל תעמד
רום, ואל תעמד בין שחקים
ואמץ, לא כמו שור ופרד
וארצות, אבל רום לעיש
המענים, ואמצה כליש.

29. תבונת איש במכתבו
תבונת איש במכתבו
ויגע איש בעט אל מ-
וקל שכלו בפי עטו
עלת מלך בשרביטו.
30. אמרה שמח
אמרה: "שמח בעבור הגיעך אל אלי
שנים חמשים בעולמך" ולא ידעה
כי אין חלקה בעיני בין מותי אשר
עברו ובינותי מי נח אשר אשמעה.
אין לי בעולם לבד שעה אני בה, והיא
תעמד כרגע ואחר כן פעב נסעה.
31. אחי התתמה
אחי התתמה בתלאות אשר באות
שונות עלי בן-איש בצרות ודבר רע
שובה תמה לך מלבבו אשר יכול
הכיל תלאות המשנות ולא יקרע.
32. אצפה אלי שחק
אצפה אלי שחק וכוכביו – / ואביט בארץ את רמשיה,
ואבין בלבי כי יצירתם / יצירה מחכמה במעשיה.
ראו את שמי מרום כמו קבה / תפורים בלולאות קרסיה,
וסהר וכוכביו כמו רועה / תשלח בתוך אחו כבשיה,
כאלו לבנה בין נשיאי עב / ספינה מהלכת בנסיה,
וענן כעלמה על פני גנה / תהלך ותשקה את הדסיה,
ועב טל כמו נערה תנער מן / שיערה עלי ארץ רסיסיה,
ושוכנים כמו חיה אשר נטתה / ללינה וחצרותם אבוסייה –
וכלם ינוסון מחתת מות / כיונה אשר הנץ יניסיה,
וסופם להדמות לצלחת / אשר שברו כתית חרסיה.
33. ארץ לאדם בית כלוא
ארץ לאדם בית כלוא כל ימיו
לכן אני אומר אמת לסכל:
תרוץ ושמים סביבותיך
מפל-עברים, קום וצא אם תוכל.

בשנה או שנתיים לילד

.34

בשנה או שנתיים לילד / רחישיה יש כצפועוני נחשים,
 ובן עשר יקפץ בין אבותיו / בארץ כגדי בינות תישים.
 ובן עשרים אהוב ללב ואוהב / להתפאר ומתהדר לנשים,
 ויתנאה ויתגאה בכחו / ושחרותו והודו בן שלשים.
 ויתמם ויתחבר בבואו / בארבעים לרעיו הישישים –
 וייקץ משנת ילדות ושחרות / בלבון ראש וזקן בן חמשים.
 ובלהות הזמן עוברות ושבות / עלי איש עת אשר יבוא בששים.
 ומששים לשבעים נאנח מן / כאב זקן ונכאה בין קדושים.
 וילכד הזמן את בן שמונים / במלכדתו ופחיו היקושים,
 ויתערבו לבן תשעים דרכיו / ולא ידע קצירים מחרישים.
 ובן מאה – ומי יגע למאה? / לתמה ילכו אליו אנשים,
 ובן מות – אחי תולע ורמה / מאוס אחים מגאל הלבושים.
 הלא אחביר דבר נהי לקונן / לבבי בו וגופי לחדשים!

הלינותי גדוד

.35

הלינותי גדוד כבד בבירה / הרסוה ימי קדם קצינים
 ושנו עלי גבה וצדה – / ותחתינו בעליה ישנים.
 ודברתי ללבי: אי קהלים / ועמים שכנו בזאת לפנים?
 ואי בונים ומחריבים ושרים / ודלים ועבדים ואדונים
 ומולידים ושכולים ואבות / ובנים ואבלים וחתנים?
 ועם רב נולדו אחר אחרים / בימים אחרי ימים ושנים
 והיו על פני ארץ שכנים – / והם היו בלב ארץ שכונים,
 וקבר חלפו מארמנותם / ועפר – מחצרים נעמנים,
 ואלו העלו ראשם ויצאו – / שללוננו נפשים ועדנים.
 אמת, נפשי, אמת פהם למחר / אהי אני ואלה ההמונים!

יפו נכסים

.36

יפו נכסים אך בבא רעה
 אישים עלי הונם ינגפו
 מה נאנה זנב לתכים אך
 כבדו בזנב יום ירדפו.

התשוב עשות חטא

.37

התשוב עשות חטא העציבך מחר
 ולא תעמד מחטא לעצבון החטא
 כיונה אשר שחטו בקן בניה
 ותלך ותשוב עד אשר תשחט.

38. סרוחים על יצועיהם
סרוחים על יצועיהם באוצר
אשר יציץ וישגיח באשנב
ישנתם מבלי שומר, ואישון
זמן יחתור בבתיכם כגנב.
39. שאל מתים
שאל מתים ויגידו לך סוד
יצירתך וחסאך קום ובקר
התאמר אין לך יוצר ופה לך
בכל אבר ידבר לך: תשקר!
40. תשחק בי בילדותך
תשחק בי בילדותך למען
ראיתני אחי זקן ושיבה
אני זקן וראיתי חרשים
לנער יעשו מטה ותיבה.
41. זמן סורר ומורה
זמן סורר ומורה על גבירים
ומניע לכל-נשא ומרום
ומוסיף נוד לנפרדים ושם בין
שני תומים כבין צפון ודרום.
42. עברתי על שוק טבחים
עברתי על שוק טבחים – / בו צאן ושורים על ידם
ומריאים רב כדגת הים / ועוף לרב, בא יום אידם,
בו דם קפא על גב דם, בו / שוחטים רבים יריקו דם.
ולצדו – צדים ודגת ים / כחול, בכלי כל איש צדם,
ולצדם שוק מאפה – ביום / אופה ובלילה לא רדם.
מזה אופים, מזה אוכלים, / מזה מוליכים את צידם,
מזה נושאים אל בתיהם – / ויבן לבי את סודם,
ואמר לעומדים: על מה / כה יכלו אלה מעודם?
מה הבודל בין אלה לכם / בגויעתם ובמולדם
ובנומתם ובהעירם / ובמושבים ובמעמדם?

לולי כי צור הוא הטעמים / לכם, אכן לא השמידם,
אלו נתן בהם רוח – / הם האבידו את מאבידם!
להם נפש ככם גם לב / ככם על ארץ להנידם,
לא נמצא את לא מת בו מת / או את לא יוליד מולידם.
לזאת ישימו לב זכים / ונסיכים גאו בכבודם:
אם בינו סוד העולם, / ידעו כי זה כל האדם!

יוסף אבן-חסדאי

הלצבי חן גבורת און

.1

הלצבי חן גבורת און ועצמה / להתעטף רדיד אפל כשלמה
ולרעות כוכבי נשף ולתעות / בעי מדבר מעון פחד ואימה
ולצאת מחדרים אל חרדה / ומהמית נבלים אל מהומה? –
עדי נלכד בחבלי החלומות / ונצטיד בפחי התנומה,
ואריתי – והוא נרדם – ברצון / אשר ימנע – והוא מקיץ – בחמה,
והשקני ביד שנה ערבה / עסיס פיהו בכוסי אהלמה.
ושכבתי – ובין שדי קנצות / מריקות מר עלי רקה אדמה
והימין מחבקת לבנה / והשפה מנשקת לחמה
והמטה מקטרת לבונה / והערש בכל בשם פטומה.
ונעמתי בחזיוני, עדי כי / הקיצתי – והנה אין מאומה
אבל ריח ישובב הנפשות / ומר עובר יחיה הנשמה –
כשם נגיד ויחיד רב שמואל / אשר מלא פני כל האדמה
אשר גדל בישראל כמגדל / והקם על בתוך עמו לחומה,
ובו חדש לשבטו המקדש / מכון כבוד עלי ראש עש וכימה.
ואמנם כי שמואל הוא שמואל / אשר נקרא בהיכל אל פנימה!
ומי ידע – הנעלה עוד באובות / ואם עמד לגורלו בעצמה?
ואם אינו – הלא הנו בצדקו / ותמתו ודרכו השלמה!
שפתיו ישמרו דעת, ומפיו / תבקש דת אלהים התמימה,
ומהללו כירח בהלו, / ומעללו כמו פלג בצמא,
והמעלה עלי כתפו צרורה / והמשרה עלי שכמו חתומה.
ותר חכמה – עדי עמד בסודה, / והבינה – עדי ידע מקומה.
אחי עצה – כמו שחר מאירה / בעת צרה לצלמות מדמה,
וכל מלך לאור פניו יהלך, / וכל פנים – תכסמו כלמה,
וכל שרים לפניו פשוטים / וכל יועץ כרחל נאלמה.
אדון נפשי, אשר נפשי שכונה / באהבתו, ואל זכרו – שממה,
ואהבתו בתוך לבי כתובה / ומנער עלי לוחו רשימה,
לך חכמה, לך רוח יתרה, / לך דעה, לך בינה וערמה,

ורחב יד כמו יורה ומלקוש, / ורחב לב כבין מזרח לימה.
 לך העט אשר נכבד ונחמד – / והוא נבזה חדל תאר וקומה,
 פרי קנה – וקונה הוד ומשרה, / אחי רמה – ומלא תך ומרמה,
 נשוא פנים ואיש חיל ברכבו, / ולא ישנה – והוא רגלי – מאומה.
 שני שניו – שני חצים שנונים, / ורקו – אם לחסד או נקמה,
 וספירים יפזר אל ספרים / משבצים בכל משי ורקמה.
 ואהבתי לבן פרת יהוסף / עלי כל אהבה גדלה ועצמה,
 לגור אריה וילד שעשועים / וצפנת פענח כל סתומה,
 וציץ פרח במטה הקהתי / עלי מעין פליליה וחקמה
 צעיר שנים משעשע במשנה / ועלם רך מבאר תעלומה:
 כאלו כל בני הדור תבואות / והוא מהם לאל שדי תרומה!
 פדיתיהו בנפשי, הקשורה / בנפשו התמימה החכמה.
 שמעני, נגיד עמי, והטה / למלתי שתי אזני מזמה!
 קחה שירה מישרת ישרה, / תשורת אהבה זכה קדומה,
 מעלפת בכליה ככלה, / מעטפת בעדיה כעלמה,
 ארוסה את – והיא לעד בתולה, / ואם לה אב – והנה יתומה.
 ופקדוני בידך, גאוני, / שני אחים פליטת הנשמה,
 אשר המה בנחלתם כזרים / ואדמתם בעיניהם כאדמה,
 וללא צלך נטוי עליהם – / אזי נדו אלי קצוי אדמה.
 ושוא שלום במהלךך וגדלך / לראשי הישיבה הנעימה,
 אצילי הרחוקים, הקרובים / לנפשי מתשוקתם עגומה.
 בחייך וחייהם זמרה / אלהינו לנופלת תקומה!

שלמה אבן גבירול

1. לשירי שוחרי דעת
לשירי שוחרי דעת, פנו נא	ובינו, בוערים בעם, תבונה
ילמדכם צפוני התבונות	וגם הוא יורכם על כל טמונה
ואל תפנו לדברי ריק והבל	דעו שירי ותדעו האמונה
ושיר רע יהרג נפש בעליו	והשיר מת – ובעלו חי עדנה
והטוב יעלה זכרו לעולם	עלות ראשי חדשים הלבנה!
2. אני השר
- אני השר – והשיר לי לעבד, / אני כנור לכל שרים ונוגנים,
 ושירי כעטרה למלכים / ומגבעות בראשי הסגנים.
 והנני בשש עשרה שנותי – / ולבי בן כלב בן-השמונים!

.3

אתן לאלו עז

אתן לאלו עז וגם תפארת –
 ברא שפתים ושם פה לאנוש
 גם למדם דעת להבין נפלאות
 דבר שלמה הספרדי אשר
 השקיף לבבי על עדת צור, ואהי
 ואדעה כי נשמדה מהם שפת
 זרה לשונם מלשון עברית ולא
 חצים מדבר באדומית וחצי
 טבע סגור לבם במעמקי תהום
 יסף כאבם על כאבי ויהי
 כראות פתאים יהמיון יהמה
 לא ידעו חזון וגם לא ידעו
 מי יעלה עוררים בלב ים טבעו
 נועץ לבבי: עינך כי נפקחה
 שים פה לפיות נסכרו כאלמים
 שחתי, בשורי כי אני צעיר ליום,
 על כי לבב נער כבער נחשב
 פנה לבבי עד קראני חלום
 צועק באזני באשון ליל: קום עשה
 קומה ואל תאמר הלא נער אני
 רמה לזאת קרני מאד ואדעה
 שתי לפי שכלי, ואמנם יד אנוש
 תרתי בלבי לעשות ספר בסוד

האל אשר תכן זבול בזרת
 ויעטרם הדר והוד לעטרת
 אל יוצרם בזאת ובאחרת
 אסף שפת קדש לאם נפזרת
 סובר פלטתם אשר נשארת
 קדש וכמעט היתה נעדרת
 לשפת יהודית היתה מפרת
 בלשון בני קדר אשר קודרת
 גם צללו בהם כמו עופרת
 עצור בכליותי כאש בוערת
 לבי ככנור או כיס כנרת
 ספר, ואיכה יקראון אגרת
 יד מי להוציא האני חותרת
 לא טוב היות עין עמך עורת
 כי יש בזאת מאל לך משכרת
 ואגערה בו בחמת מגערת
 יד בן תשע עשרה מאד קצרת
 ואשמעה קול יעבר על קרת
 כי יד אלוה אותך עוזרת
 כי לא זקנים יתמכו כותרת
 כי מאדני היתה נגזרת
 על פי אשר תשיג תהי נודרת
 דקדוק שפת קדש היות נבצרת

.4

ראה שמש

ראה שמש לעת ערב אדמה / כאלו לבשה תולע למכסה,
 תפשוט פאתי צפון וימין / ורוח ים בארגמן תכסה,
 וארץ – עזבה אותה ערמה / בצל הלילה תלין ותחסה,
 והשחק אזי קדר, כאלו / בשק על מות יקותיאל מכסה.

אָמַת כִּי רַעַךְ יָדְיוֹ כְּמוֹ עֵב?
וּמִנְדָּבַת לְבָבוֹ מֵת בְּרַעַב.

דָּבַק לְחִפֵּי לְשׁוֹנֵי
מֵרֵב פְּאֵבֵי וְאוֹנֵי
מִתַּת תְּנוּמָה לְעֵינֵי
יְבַעַר כְּמוֹ אֵשׁ חֲרוּנֵי
וְלִמֵּי אֶסְפֵּר יְגוֹנֵי?
עָלֵי וַיֵּאֲחַז יְמִינֵי
אֲגִיד קֶצֶה עֲצָבוֹנֵי
אֲשַׁקֵּט מַעֲט מִשְׁאוֹנֵי
וְשִׁמַּע כְּמוֹ יָם הַמוֹנֵי
יֵרַךְ לְרֵב דְּרָאוֹנֵי
עַל דַּעְתְּךָ דְּאֲבוֹנֵי
יִחְשָׁב שְׁמָאלוֹ יְמִנֵי?
כִּי אִם בְּבִיתִי אֲרוֹנֵי!
צְעִיר וַיְחִיד וְעָנִי
רַע לְבַד רַעֲיוֹנֵי
אֲמַזֵּג דְּמַעֵי בְּיִנֵי
טָרָם כְּלוֹת צְמָאוֹנֵי
בֵּין תְּאוֹתַי וּבֵינֵי
יּוֹשֵׁב בְּשֶׁבֶת יְעָנִי
לְבוֹ כָּלֵב תַּחֲכַמּוֹנֵי
זֶה יִחְלִיק רֹאשׁ וַיִּנְיֵא
יֹאמֶר לְךָ: "בֵּי אֲדוֹנֵי".
מֵהֵיוֹת כְּלָבִים לְצֵאנֵי
כִּי אִם צְבָעוֹם בְּשָׁנֵי!
הֵם כְּחֻגְבִים בְּעֵינֵי!
עָמִי כְּמוֹ עִם יְוֹנֵי:
כִּי זֶה לְשׁוֹן אֲשַׁקְלוֹנֵי!
כִּי קִלְשׁוֹנֵי לְשׁוֹנֵי
מֵה יַעֲשֶׂה פַעֲמוֹנֵי?
לְשֵׁאת זֶהֱב שְׁהָרוֹנֵי
פִּיהֶם לְמִלְקוֹשׁ עָנִי
בְּשֵׁם עָנָן קְנָמוֹנֵי
כִּי גוֹי כְּמוֹ זֶה שְׁכַנֵּי!

שאלוני כאלו
שאלוני כאלו הם תמהים:
עניתיים: נאסרו מרב פתח

.5

נחר בקראי גרוני

.6

נַחַר בְּקִרְאֵי גְרוֹנֵי
הִיָּה לְבָבִי סְחָרְחָר
גָּדַל יְגוֹנֵי וְחָדַל
כְּמָה אֵיחָל וְכָמָה
אֵל מִי אֲדַבֵּר וְאֲעִיד
לוֹ יֵשׁ מִנְחָם, מֵרַחֵם
אֲשַׁפֵּךְ לְבָבִי לְפָנָיו
אוֹלֵי בְּזָכְרֵי יְגוֹנֵי
שׁוֹאֵל שְׁלוֹמִי, קָרֵב נָא
אִם יֵשׁ לְבַבְךָ כְּשִׁמִּיר –
אֵיךְ תִּחְשָׁב כִּי אֲנִי חֵי
הַמַּעֲט הַיּוֹתֵי בְּתוֹךְ עִם
נִקְבֵּר – אֲבָל לֹא בְּמַדְבָּר
נִכְאָב, בְּלִי אִם וְלֹא אֵב,
נִפְרָד בְּלִי אַח, וְאֵין לִי
אֲמִסְךָ בְּדַמִּי דְּמַעֵי
אֲצַמָּא לְרַע וְאֲכַלָּה
כְּאֵלוֹ שְׁחָקִים וְחֵילִם
נִחְשָׁב כְּמוֹ גֵר וְתוֹשָׁב
בֵּין כָּל פְּתִלְתַּל וְסָכֵל
זֶה יִשְׁקֵךְ רֹאשׁ פְּתָנִים
יִשִּׁים אֲרֵבּוֹ בְּקִרְבּוֹ
עִם – נִמְאָסוֹ לִי אֲבוֹתָם
לֹא יֵאָדִימוּ פְּנֵיהֶם –
הֵם כְּעֻנְקִים בְּעֵינָם –
בְּשֵׁאת מְשָׁלֵי יְרִיבוֹן
"דַּבֵּר שְׁפֹת עִם וְנִשְׁמַע
עֲתָה אֲדַקֵּם כְּמוֹ טִיט
אִם אֲזַנְכֶם לִי עֲרֵלָה –
לֹא יוֹכְלוּ צִוְאַרְיֶכֶם
לוֹ פָּעְרוּ הַפְּתָאִים
נְטוּף בְּשִׁמֵי עֲלֵיהֶם –
אוֹי לְתַבוּנָה וְאוֹי לִי

כְּאוֹב וְכִידְעוֹנִי
אֲשִׁית בְּמוֹ שֶׁק מְלוֹנִי
שְׁנֵי חֲמִישֵׁי וְשְׁנֵי
אוּ מַה יְהִי בְטָחוֹנִי?
לֹא תַחֲזֶה בָּהּ רְצוֹנִי!
תִּקַּל אֲדָמָה בְּאֲזְנֵי
לְטַמֵּן בְּחֻבֵי עוֹוֹנִי –
יֵרֵד בְּחִיקֵי זְדוֹנִי.
כִּי עִם כְּבוֹדָה קְלוֹנִי!
לֹא יַעֲלֶז בָּהּ גְּאוֹנִי
"סוֹרָה שְׂבָה פֹה, פְּלוֹנִי!"
כָּעַל עָלַי צוֹאֲרוֹנִי
לוֹלִי שְׁאֵת עוֹרוֹנִי?
לוּ מִצָּאָה צוֹר מְעוֹנִי
לְהִיּוֹת בְּשָׂרֵי מְכוֹנִי
וּבְיוֹם אֶסוֹנִי – שְׁשׁוֹנִי.
כְּכֹלוֹת בְּשָׂרֵי וְאוֹנִי
וְעַקֵּב רְזוֹנִי – מְזוֹנִי
כְּמִצָּנֶת שְׁלֵמָה זְקֵנִי
יִגְלֶה תְבוּנָה לְעֵינֵי
מִכָּל עֲמָלֵי וְהוֹנִי.

דַּעַת אֱלֹהִים יְשִׁימוֹן
עַל זֹאת אֲלִיל וְאֶסְפֹּד
אֲכַף כְּאֶגְמוֹן וְאֶצוּם
מַה זֶה אֵיחָל אֲנִי עוֹד
עֵינֵי בְתַבֵּל תְּשׁוּטֹט –
תִּיקַר תְּמוּתָהּ בְּעֵינֵי
אִם יִשְׁטֹט לְבִי לְדַרְכָּהּ
יָשׁוּב עֲמָלֵי בְּרֵאשִׁי
נִפְשִׁי כְּבוֹדָה תִּמְאֵן
לֹא אֶעֱלֶז בָּהּ לְעוֹלָם
לוּ קְרָאוּ לִי בְנֵי עֵשׂ
כִּי הִיְתָה הָאֲדָמָה
מַה לִּי אֲנִי עוֹד בְּתַבֵּל
נִפְשִׁי בְּמוֹתֵי תְרִנָּן
אֶקוּץ בְּחַיִּי וְאֶמְאֵס
כִּי יוֹם שְׁשׁוֹנִי – אֶסוֹנִי,
אֵיגַע לְהִבִּין וְאֵדַע
כִּי סוֹף אֲנַחָה – הִנַּחָה,
אֲדַרֵּשׁ בְּעוֹדִי, אַחַפֵּשׁ
אוּלַי מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת
כִּי הִיא מְנַתִּי לְבַדָּה

יחשב לבבי

.7

כִּי מַעֲשָׂהוּ מַעֲשֵׂה נְבוֹן –
יִקַּח בְּנֵי עֵישׁ לְעַרְבּוֹן.

יחשב לבבי בעלות שמש
עת האדמה שאלה אורו

הנה בנות עגור

.8

שְׁרוֹת עָלַי פְּאוֹרוֹת – וְלֹא לְמַדּוֹ
הוֹלֵךְ – וְלֹא תִשְׁתּוֹ, וְלֹא תַחֲדוֹ?
חֲדָשׁ, וְנִצְּנִים בְּגֵן יְלָדוֹ
שִׁיחִים כְּשָׁחִים זֶה לְזֶה יִקְדּוֹ.

הנה בנות עגור אשר נועדו
איך תשמעו קולם בגנת אגוז
מה טוב ענפים חדשמו זמן
עת תעבר רוח עליהם אזי

כתב סתיו

.9

כתב סתיו בדיו מטרו וברביביו
 ובעט ברקיו המאירים וכף עביו
 מכתב עלי גן מתכלת וארגמן
 לא נתכנוו כהם לחושב במחשבו.
 לכו, בעת חמדה אדמה פני שחק,
 רקמה עלי בדי ערוגות פכוכביו.

עת נצבו כנד

.10

עת נצבו כנד רסיסה
 על הזמורה יטפו תמיד
 תציץ ערוגה, פתחה לנו
 תשלח לאפינו קטרות מר
 אם תהלך – תתן לך כל ציץ
 ודמות פני שמש – פני כלה
 מעת לעת על רצפת גלגל
 עד כי חשבנוה למרפבת
 אם בערוגה תעבר, תראה
 ובעת פנות יום לערב, תרפד
 תחשב בעת לכתה שחוח כי
 ובמהרה לבוא תדמה כי

ישלח דברו אל וימסה
 עת יטפו עלי עסיסה
 בה כל חבצלת קרסיה
 כי יצאו לקראת הדסיה
 תתן לך ציץ – פן תבוסה!
 מתארה אורו שביסה
 תנוס, בלי רודף וניסה
 מלך, מרקדת בסוסייה
 כסף מצפה על חרשייה
 חרוץ ורקרק על אפסייה
 תשתחוה ארץ לעושייה
 האל בארגמן וכסה.

עבי שחקים

.11

עבי שחקים כשורים געו
 וכמו תרנים ורדפם סער, כמו
 ובני שחקים בערפל תעו
 שמש נשאים על כנפיו על פני
 איך עמדו, איך כבדו נגדה, ועת
 פחי גשמים רקעם רוח, ועב
 הוא הרונה, נחת גדודיה וגם
 גלה יבול הרים אשר נסתר כמו
 כל הסתו בכו ענניו עד אשר

כי הסתו זעף ופניו רעו
 סרגי בקרני יובלים תקעו
 אף כוכבי בקר באורם לעו
 ארץ, ועת כי נבקעו-נבקעו
 קלו כמו נשר אזי נסעו
 קצץ פתילים, עד שאול נגעו
 הכין תלמיה עדי נזרעו
 סודות ידעם איש ולא נודעו
 חיו עצי שדה אשר גועו.

12. לאטן דברי שירך
 לאטן דברי שירך, דבורה, / אשר קרית "שמע" מפין יקרא,
 מיחדת ומארקת ב"אחד" / ומתזת בזכר רם ונורא,
 אשר נתן דבש תחת לשונך / ושם לך להדף אויבך מרוכה.
 הלא אם את בעיניך קטנה – / כבודה את ולך משפט בכורה.
 חמודות טהרו אותך, ואינך / כשך עוף אבל צפור טהורה.
13. הלא נפשי תהי פדיון
 הלא נפשי תהי פדיון
 קראני בחלק פיו: / למי אורו כאור חרס.
 והיין בפי בקבוק / שתה כוס ואסר קרס –
 עניתיהו: היתכן / כצפעוני בפי פרס!
 ולא ידע לבבי כי / לשום חרס בתוך חרס?
 אשר בו ישכבו בטח / יגוניו יהרס הרס
 כמשכב עוג עלי ערש. / כמשכב עוג עלי ערש.
14. חקר ואהב
 "חקר ואהב" ידידי יגעני / מצא פלס לאהבתך ומעגל! -
 עדי שרתי בחקרי האהבים / עדינה ישבה אצלי כשגל
 ואומרת "ועד אן אהבתכם / מסתרת ולא תרא ותתגל?
 והקציר בכשיל יקצרוהו / ושית חרמש עלי קמה ומגל,
 ובן-ישי בעצם אהבתו / הלא שלח וקרא לאביגל!"
15. שמעה ודם
 שמעה ודם, רגעה ודם / אדם אשר בא מאדום
 לאל אהבתין, אבל / לא אהבת אנשי סדום.
16. הגנבת וכחשת
 הגנבת וכחשת אמרי / וסתרת ופרצת גדרות –
 וקוית להתנשא בשירי / להמצא לך עזרה בצרות?
 היוכלון לעלות שחק בני-איש / להסתיר מעלי תבל מאורות?
 והדבר מאד נקל בעיני: / הייבשון מדלי אחד יאורות?
10. תשובתך משובתך
 תשובתך משובתך תשהד / ומלין מאד דקות ודלות,
 וגנבת ואחזת חרוזי – / וברכין בן רפות וכושלות.
 קנה בינה, לקח מוסר והשכל, / ואל תעל במזבח-שיר במעלות:
 ואם תעל במעלותיו – תמהר / מבושין וערוותך לגלות!

.11

ערום מבלי מלבוש

וערום מבלי מלבוש ומכסה / ולא-חיים ולא-נפש בקרבו
ומפיו תהלך חכמה ובינה / והוא הרג כחץ שגון בארבו.

.12

אם תאהב להיות

אם תאהב להיות באנשי חלד, / אם נפשך תגור שביבי פלד –
הקל יקר תבל ואל ישיאך / עשר ולא כבוד וגם לא ילד,
יקל בעיניך מאד קלון וריש, / מות מבלי בן כאשר מת סלד.
דע נפשך היטב, ביצען היא לבד / מן השאר תשאר ומן הגלד.

.13

אני האיש אשר שנס אזורו

אני האיש אשר שנס אזורו / ולא ירף עדי יקום אסרו,
אשר נבהל לבבו מלבבו / ונפשו מאסה לשכנ בשורו,
ובחר בתבונה מנעוריו – / ואם כור הזמן שבע בחרו
ויהרס כל אשר יבנה, יתש / אשר יטע, ויפרץ את גדרו.
וגש – לולי אשר תיקד תלאה / וילד מבנות ימים סגרו –
לקצוי מעלות חכמה ומוסר / ומוסד אוצרות שכל – חקרו.
ודע כי לא יגלה עד יכלה / צפוני תעלומות איש שארו,
וקניתי תמול שמץ תבונה – / והשפים הזמן לדרש מחירו.
ועודי – ארכבה לדרש תבונה, / ואם לא יחבש היום חמורו,
ולא יחלש לבבי מזמני / אבל יקים אסרו, בל הפרו.
ויגרתי, מידעי, אשר בא – / ולא יבוא לאיש בלתי מגורו.
בעת לוני, והשחק נקי-כף, / והסהר טהר-לבב וברו,
נהגני עלי ארחי תבונות / והורני באור נהג והרו,
וחמלתי, בפחדי מתלאות, / עלי אורו כאב על בן-בכורו.
ורוח שלחה בו מפרשי עב / ופרש על פני סהר אפרו,
כאלו אותה זרם גשמים / ותשען לעב עד כי תקרו.
ושחק העטה קדרות, וסהר / כאלו מת, והענן קברו,
ובכו אחריו עבי שחקים / בכות, בככות ארם על בן-בעורו.
ולבש לילה שריון אפלה / ורעם בחנית ברק דקרו,
והברק עלי שחק מעופף / כאלו הוא משחק על דברו,
אשר פרש כנפיו פעטלף / ועפו עורבי חשך בשורו.
וסגר מחשבותי אל, וחפץ / לבבי משגי פנים אסרו,
ואסר בעבות חשך לבבי – / והתעורר כגבור ממצורו.
ובל אוחיל, ידידי, ואקנה / לאור סהר, אשון חשך המירו,
כאלו קנאו עבים לנפשי, / ועל כן מנעו מני מאורו.
ואשקיף עת יגל פניו, ואגיל / כגיל עבד אשר אדון זכרו.

בהלחם אָנוֹשׁ כִּנְיָתוֹ, / וְעַתָּה יְרוּץ אֲזִי יִמְעַד אֲשׁוּרוֹ –
וְכֵן אִישׁ יִדְבְּקוּ אוֹתוֹ תְּלָאוֹת, / וְלוֹ יִשִּׁים בְּבֵית נִגְהָ דְבִירוֹ!

ולב נבוב

.14

וְלֵב נְבוּב וְתוֹשִׁיָה סְתוּמָה / וְגוֹף נִרְאָה וְנִפְשׁ נֶעְלָמָה,
וְאַרְץ שׁוֹחֲרִיָה יִמְצָאוּ רַע / וְלֹא שִׁשׁוֹן לְאָדָם בְּאֲדָמָה:
וְעֵבֶד יִהְרַג הַיּוֹם אֲדוֹנָיו, / וְשִׁפְחָה יִסְרָה מִלֶּכָה, וְאָמָה,
וְבֵן יִקּוּם עָלֵי אָבִיו וְאָמוֹ / וְכֵן הִבַּת בְּאֲבִיָה וְאָמָה.
יְדִידִי, רֵאתָה עֵינִי בְּתַבְּל, / אֲשֶׁר הֵטוּב בְּעֵינֵי כָל – מִהוּמָה!
יְמִי חַיִּי אָנוֹשׁ יִשָּׂא עֲמָלִים / וְיִשָּׂא אַחֲרֵיתוֹ גּוֹשׁ וְרָמָה.
וְתִשׁוּב הָאֲדָמָה לְאֲדָמָה / וְתַעֲלֵה הַנְּשָׁמָה לְנִשְׁמָה.

אהבתיך כאהבת איש

.15

אֶהְבֶּתִיךָ כְּאֶהְבַּת אִישׁ יְחִידוֹ   בְּכָל לְבוֹ וְנִפְשׁוֹ וּמְאוּדוֹ
וְשִׁשְׁתִּי עַל לִבְבְּךָ אֲשֶׁר תָּר   לְהַבִּין סוּד פְּעֻלַּת אֵל יְלָדוֹ
וְהַדְּבָר מְאוּד עִמָּךְ וְרַחוּק   וּמִי יָבִין וּמִי יֵדַע יְסוּדוֹ
אֲבָל אֲגִיד לְךָ דְבָר שְׂמֵעֵתִיו   וְעֵלְיֶיךָ לְהַתְּבוֹנֵן בְּסוּדוֹ
חֲכָמִים אָמְרוּ כִּי סוּד הַיּוֹת כָּל –   לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר הִכָּל בִּידוֹ
וְהוּא נִכְסֵף לְשׁוּמוֹ יֵשׁ כְּמוֹ יֵשׁ   כְּמוֹ חוֹשֶׁק אֲשֶׁר נִכְסֵף לְדוּדוֹ
וְאוּלַי זֶה יְדַמּוּ הַנְּבִיאִים   בְּאֲמָרָם כִּי בְּרָאוּ עַל כְּבוֹדוֹ.
הַשִּׁבוֹתִי לְךָ דְבָר, וְאֶתָּה   קְנֵה מוֹפֵת לְמַעַן הַעֲמִידוֹ.

טרם היותי

.16

טְרַם הָיִיתִי חֲסֻדְךָ בְּאֵנִי, / הַשֵּׁם לִי אֵין וְהַמְצִיאֵנִי.
מִי הוּא אֲשֶׁר רָקַם תְּמוּנָתִי? וּמִי / עֲצָמִי בְּכוֹר יִצַּק וְהַקְּפִיאֵנִי?
מִי הוּא אֲשֶׁר נִפַּח נִשְׁמָה בִּי? וּמִי / בְּטֵן שְׂאוּל פָּתַח וְהוֹצִיאֵנִי?
מִי נִהְגַּנִּי מִנְעוּרֵי עַד הַלֵּם? / מִי לְמַדְנִי בֵּין וְהַפְּלִיאֵנִי?
אֲמַנָּם אֵנִי חֹמֶר בְּקָרְבִי יְדָךְ / אֶתָּה עֲשִׂיתָנִי, אָמָת, לֹא אֵנִי.
אוֹדָה עָלַי פְּשִׁיעֵי וְלֹא אֲמַר לְךָ, / כִּי הָעָרִים נָחַשׁ וְהַשִּׁיאֵנִי.
אֵיכָה אֲכַחַד מִמֶּךָ חֲטָאִי? הֲלֹא / טְרַם הָיִיתִי חֲסֻדְךָ בְּאֵנִי!

שלשה נוסדו יחד

.17

שְׁלֹשָׁה נוֹסְדוּ יַחַד לְעֵינֵי, / יְשִׁימוּן זְכָרְךָ תְּמִיד לְפָנַי:
לְשִׁמְיֶיךָ – אֵנִי אֲזַכִּיר שְׁמֶךָ, / וְהֵם עָדֵי לְעַדֵי נְאֻמָּנִי.
מִקּוֹם שְׁבַתִּי – יַעוֹרֵר מַחְשַׁבְתִּי, / בְּרַקְעוֹ אֲזַכְּרָה רַקַּע אֲדָנִי.
הִגִּיג לְבִי – בְּהִבִּיטִי בְּקָרְבִי: / בְּכָל עֵת בְּרַכִּי, נִפְשִׁי, אֲדָנִי!

18. שחר אבקשך
שחר אִבְקֶשְׁךָ, צוּרִי וּמִשְׁגָּבִי, / אֶעֱרֹךְ לְפָנֶיךָ שְׁחָרִי וְגַם עֶרְבִי.
לְפָנַי גְּדֹלְתְךָ אֶעֱמֹד וְאֶבְהֵל, / כִּי עֵינֶיךָ תִּרְאֶה כָּל מַחְשְׁבוֹת לְבִי.
מָה זֶה אֲשֶׁר יוּכַל הַלֵּב וְהַלְשׁוֹן / לְעֲשׂוֹת, וּמָה כַח רוּחִי בְּתוֹךְ קֶרְבִי?
הִנֵּה לְךָ תֵּיטֵב זְמַרְת אָנוּשׁ, עַל כֵּן / אוֹדֶךָ בְּעוֹד תִּהְיֶה נְשֻׁמַּת אֱלוֹהִים בִּי!

19. שער פתח דודי
שְׁעַר פֶּתַח דָּוִד, קוֹמָה פֶּתַח שְׁעָרִי!
כִּי נִבְהַלָה נַפְשִׁי, גַּם נִשְׁעָרָה שְׁעָרִי.
לִי לְעֵגָה שְׁפַחַת אֲמִי, וְרָם לְבָהּ
עֵן שָׁמַעַל אֵל קוֹל צַעֲקַת נַעֲרָה.
מִנִּי חֲצוֹת לֵילָה פָּרָא רִדְפָנִי
אֲחֶרֶי אֲשֶׁר רָמַס אוֹתִי חֲזִיר-יַעֲרָה.
הִקַּץ אֲשֶׁר נִחַתְתָּם הוֹסִיף עָלַי מְכָאוֹב
לְבִי, וְאֵין מִבֵּין לִי – וְאֵנִי בַּעֲרָה.

20. שתי בך מחסי בפחדי
שְׁתֵּי בְּךָ מַחְסֵי בְּפַחְדֵי וְחִרְדָּתִי,
וְשִׁמְךָ בְּעַת מְצוֹר שְׁמָתִי מְצוֹדָתִי.
לְשִׁמְאֵל וְעַל יָמִין אֲבִיט – וְאֵין עוֹזֵר,
כִּי אִם בְּיָדְךָ אֶפְקִיד וְחִירְדָּתִי!
מִכָּל יָקָר אֶרְץ חֶלְקִי נִתְתִּיךָ
וּמִכָּל עֲמָלִי אֶת חֲשָׁקִי וְחִמְדָּתִי.
הִנֵּה בָּרַב אֶהְבֶּה אֲשֶׁגָה בְּךָ תָּמִיד,
עַת תֵּת זְמִירוֹת לְךָ הִיתָה עֲבוֹדָתִי!

21. שלח רוחך
שְׁלַח רוּחְךָ לְהַחְיֹת גּוֹיֵנוּ
לְקַדְמוֹתֶיהָ תְּשׁוּבָב נַחֲלַת צְבָיֵנוּ
מִמֶּנּוּ טוֹב לְכָל יִמְצָא פְּרִיֵנוּ
הֲלֹא אֶתָּה תְּשׁוּב תַּחֲיֵנוּ

29. שנאנים שאננים
שְׁנָאנִים / שְׁאֲנָנִים / כְּנִיצוֹצִים / לְהִבּוֹ,
לְהִטִּיָּהֶם / וּמַעֲטִיָּהֶם / כְּעֵין קָלֵל / יִצְהָבוּ,
מוֹל כֶּסֶף / מִתְנַשֵּׂא / בְּקוֹל רַעַשׁ / יִרְהָבוּ,
הוּן בְּמַחְזֶה / זֶה לְזֶה / לְהַקְדִּישׁ אֵל / יִצְהָבוּ:
הִבּוֹ לְאֲדָנָי, בְּנֵי אֱלֹהִים, הִבּוֹ!

לך חיות / עליות / בתחתית כס / הנקבע,
ואראלים / וחשמלים / אזורי זיו / הנצבע,
תהלתך / והלתך / יהודון מ- / חנות ארבע,
זה יעריץ / וזה ימריץ / לך זמר / ושיר יבע,
בני חיל / יום וליל / במשמרותם / נצבו:
הבו לאדני, בני אלים, הבו!

מכון משמר / הנאמר / בראש מחנות / המוניך
הלא נמסר / ביד השיר / מיכאל / גאונך.
במקבות / לרבות / יעמד על / מינך,
ויקוו / וילוו / דרש איה / מעונך,
ושם סגוד / למול פרגוד / לך יסגודו / ויקרבו:
הבו לאדני, בני אלים, הבו!

המון מחנה / המשנה / על ירך / שמאל נזקף,
ועל צבאו / ונשיאו / גבריאל / הנשקף,
בשרפים / לאלפים, / בחיל כבד / מאד נתקף,
זה איפה / ואלה פה, / וכסא קד- / שך מקף.
גזורי אש / אזורי אש / וסוסי אש / ירכבו –
הבו לאדני, בני אלים, הבו!

קול יצפצף / ושיר ירצף / צבא מחנה / שלישיה,
ונוריאל / שר האל / עומד בם / לתלפיה.
לשאטתם / ושעטתם / ירופף חוג / העליה
בקול "איה / מקום אהיה, / יוצר רום ותחתיה?"
ראות נאדר / הנהדר / יום וליל / יתאבו:
הבו לאדני, בני אלים, הבו!

טכוסיו הוד / לך שהוד / ברביעית / יעידו,
ואמרתך / וזמרתך / עם הפאל / יגידו,
וציץ מעז / וכתר עז / לך יקשרו / ויענידו,
וארבעתם / שיר מכתם / יתמידו / ויצמידו.
חברתם / וגברתם / לבל ייגעו / וינדאבו:
הבו לאדני, בני אלים, הבו!

ניצוצים / נקבצים / לך יחד / ירננו,
 בעד עמוסים / החמוסים / לך קולם / יחננו,
 באימתך / ויראתך / רגליהם / יכוננו.
 בקול חזק / כמו בזק / קדשתך / ישננו,
 ענות קדוש / לאל קדוש / למול קדוש / יערבו:
 הבו לאדני, בני אלים, הבו!

.30

שוכן עד מאז

מלכותך מלכות כל עולמים

שם מלכותו מיחד ואין שני לצדו	שוכן עד מאז נשגב לבדו
בשלישה ספרים נחתמים	שכלל עולמו מאור לבוש מדו
להקת עשר ספירות זם לחשוף	לעצת אמון נכסף נכסוף
וחמש בחמש מהסכמים	לבלי כנגדם עשרה באין סוף
מהם ישכיל כי היוצר מיחד	מבין סודם יבהל ויפחד
והוא ראש לכל ראש ורם על כל רמים	מה אתה סופר לפני אחד
המשכיל בהם ידע ויצור	הכי עשר הם אחוזות במקור
ועדיו גלויים ומפרסמים	הוא היוצר אשר גם יעצר
הגביל אש למעלה ולמטה מים	הן באותיות עשרים ושתים
ושנים עשר מזלות במרומים	הבדלים ברוח חק מכריע בינתים
קיים עמודים גדולים מאין כמוהו	קנה מאין יש ויצר ממש מתהו
ומהם יוצאים מימי תהומים	קבע בתוך קו ירק אבני בהו
טלטל אש ממים בתקפו ועצמו	טבע שיש קצוות חתומים בשמו
לאותות ולמועדים ולמים	טכס גם כסאו וצבא מרומו
נתלה עולם בידו כאשכל	נשא על כל שמו אשר שית בכל
כי ביה יי צור עולמים	נשגב ממקום והוא מקום לכל
בו כבוד מלכותו מאז ישכן	ברוח מרום אשר שית כסאו נכון
הוא רוח אלהים חי העולמים	בכך מושל בכל ותיכון
רואה הכל ועל הכל משקיף	רם על כל ומהכל תקיף
וכל היצורים בשמו קיימים	רודה בכל ועל הכל מקיף
יחיד מנהיג הכל כרגע	יוצר הכל במאמר בלי פגע
לוכד בערמם חכמים	יה סובל הכל בלי יגע
הוא התולה אגדת ארקים	הוא המגלגל אפדת שחקים
ויוציא לאור כל תעלומים	הוא האומר יהי כן ויקים
והוא אשר יעשיר ויוריש	והוא אשר יקהיל ויפריש
ויחביר תמונות לגלמים	והוא אשר יפצץ ויקריש
והוא אשר ירים וישפיל	דעו כי הוא אשר יאיר ויאפיל
כל ההרים הרמים	והוא אשר יסמך ויפיל

הוא אֲשֶׁר יִמְלֵא לִיצוּרִים סִפְקָם   הוא אֲשֶׁר יִטְרִיפֵם לַחֵם חֶקֶם
הוא אֲשֶׁר יִתֵּן מֵאֲכָלֶם וּמִשְׁקֵם   הוא אֲשֶׁר יוֹרִיד הַגְּשָׁמִים
הוא אֲשֶׁר יַחֲיֶה מְתֵי חֶלֶד   הוא אֲשֶׁר יְכַוֵּן גּוֹף הַיֶּלֶד
הוא אֲשֶׁר יִקְרֵם הַגֶּלֶד   הוא אֲשֶׁר יְסוּכֶךְ הַעֲצָמִים
הוא אֲשֶׁר יַפַּח בְּגוּף נֶשְׁמָה   הוא אֲשֶׁר יְכַוְּנֵהוּ בְּעֲצָמָה
הוא אֲשֶׁר יְשִׁיבֵהוּ לְאֲדָמָה   הוא אֲשֶׁר יַעֲוֹרֵר נִרְדָּמִים

.31

ובכן היה לאין

וּבְכוּ הִיָּה לְאֵין   מִחֲמַד כָּל עֵין
לֹא אֶרְמוֹן וְלֹא בֵיחָה   לֹא גְזִית וְלֹא דִיחָה
לֹא הֵיכָל וְלֹא נוֹיִם   לֹא זָבַח וְלֹא חֲלָבִים
לֹא טְבִילָה וְלֹא יְדוֹת   לֹא כֹפֵר וְלֹא לְהִתְנוּדוֹת
לֹא מִזְבֵּחַ וְלֹא נְסֻכִים   לֹא סֵלֶת וְלֹא עֲרֻכִים
לֹא פְרֻכָת וְלֹא צְלָפִים   לֹא קְטֹרֶת וְלֹא רְצָפִים
לֹא שְׁפִיכָה וְלֹא תִימְרָת   לֹא שְׁמוֹנָה וְלֹא לְתַפְאֲרָת
לֹא מִדְבָר וְלֹא הַאוֹזֵל   לֹא שְׁעִיר וְלֹא עֲזָאזֵל

.32

שחרתיך בכל שחרי

שְׁחַרְתִּיךָ בְּכֹל שְׁחָרֵי וְנִשְׁפִי / וּפְרִשְׁתִּי לְךָ כִּפִּי וְאִפִּי.
לְךָ אֶהְמָה בְּלֵב צָמָא, וְאֲדָמָה / לְדָל שׁוֹאֵל עָלַי פִּתְחֵי וְסָפִי.
מְרוֹמוֹת לֹא יְכִילוּךָ לְשִׁבְתֶּךָ – / וְאוֹלָם יֵשׁ מְקוֹמְךָ תוֹךְ סַעֲפִי!
הֲלֹא אֲצַפֵּן בְּלִבִּי שֵׁם כְּבוֹדְךָ / וְגִבֹר חִשְׁקֶךָ עַד יַעֲבֹר-פִּי:
אֲנִי עַל כֵּן אֶהוֹדָה שֵׁם אֲדֹנָי / בְּעוֹד נִשְׁמַת אֱלֹהִים חַי בְּאִפִּי.

.33

שדי אשר יקשיב

שְׁדֵי אֲשֶׁר יִקְשִׁיב לְדָל וַיַּעֲתֵר   עַד אֵן תֵּהִי רְחוּק מִנִּי וְתִסְתַּר
לֵיל יוֹם אֶעֱטֹף אֶקְרָא בְּלֵב נְכוֹן   אוֹדָה לְךָ תִּמְיֵד כִּי חִסְדְּךָ יִתֵּר
מִלְכִּי לְךָ אוֹחִיל לְבִי בְּךָ יִבְטַח   כְּחוֹלָם חֲלוֹם סְתוּם יִבְטַח עָלַי פּוֹתֵר
הִנֵּה שְׁאֵלְתִּי הִקְשִׁיב תַּחֲנִנְתִּי   אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר

.34

שתי בך מחסי מוריש

שְׁתֵּי בְּךָ מַחְסֵי מוֹרִישׁ וְהַמְעַשִּׂיר / קִמְתִּי לִיחְדִּיךָ תַּחֲלֵת דְּבַר הַשִּׁיר
לוֹה מְשַׁרְתִּיךָ לְרֵאוֹת בְּטוֹב צָפוֹן / עָלַי פְּרוֹס חֶסֶד דְּרָכֵי אֲזִי תִכְשִׁיר
מֵה לְךָ בַּחֲטָאֵתִי יוֹצֵר וְאֲנִכִּי / שָׁחוּ וְגַם הִסּוּ מִנִּי בְּנוֹת הַשִּׁיר
הִבֵּט בַּחֲלִילְתִּי בְּעַמְדֵי לְגַגְדִּיךָ / [.....]

.35

שוכב עלי מטות זהב

שוכב עלי מטות זהב בארמוני, / מתי יצועי, זה, תכין לאדמוני?
למה, צבי נחמד, תישן – והשחר / עלה כנס על ראש שנירי וחרמוני?
מעל פראים סור, ונטה ליעלת-חן / הנני לכמוך, ואת טוב לכמוני.
הבא בארמוני ימצא במטמוני / עסיס ורמוני, מורי וקנומוני.

.36

כתר מלכות

בתפלתי יסגן גבר / כי בה ילמד ישר וזכות.
ספרתי בה פלאי אל חי / בקצרה אך לא באריכות.
שמתייה על ראש מהללי / וקראתייה כתר מלכות.

א

נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד:
לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד,
לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש, והעשר והכבוד.

לך ברואי מעלה ומטה ועידו,

כי המה יאבדו –

ואתה תעמד.

לך הגבורה אשר בסודה נלאו רעיונינו לעמד,

כי עצמת ממנו מאד.

לך חביון העז, הסוד והיסוד.

לך השם הנעלם ממתי חכמה,

והכח הסובל העולם על בלימה,

והיכלת להוציא לאור כל-תעלומה.

לך החסד אשר גבר על ברואיך,

והטוב הצפון ליראיך.

לך הסודות אשר לא יכילם שכל ורעיון,

והחיים אשר לא ישלט עליהם כליון,

והכסא הנעלה על כל-עליון,

והנהגה הנסתרת ברום חביון.

לך המציאות אשר מצל מאורו נהיה כל הנה,
אשר אמרנו בצלו נחיה.

לך שני העולמים אשר נתת ביניהם גבול.
הראשון למעשים והשני לגמול.

לך הגמול אשר גזת לצדיקים ותעלימהו,
ותרא אתו כי טוב הוא – ותצפנהו.

ז

אתה אור עליון,
ועיני כל-נפש זכה יראוך,
ועיני עוֹנִים מעיניה יעלימוך

אתה אור נעלם בעולם הזה,
ונגלה בעולם הנראה,
בהר יי יראה.

אתה אור עולם,
ועין השכל לך תכסוף ותשתאה,
אפס קצהו תראה וכלו לא תראה.

ט

אתה חכם,
והחכמה מקור חיים ממך נובעת,
וחכמתך נבער כל-אדם מדעת.

אתה חכם,
וקדמון לכל-קדמון,
והחכמה היתה אצלך אמון.

אתה חכם,
ולא למדת מבלעדיך,
ולא קניית חכמה מזולתך.

אתה חכם,
ומחכמתך אצלת חפץ מזמן,
שמתו כפועל ואמן.

למשך משך היש מן האין,
כהמשך האור היוצא מן העין.

ושואב ממקור האור מבלי דלי,
ופועל הכל בלי כלי.

והצב וחקק,
וטהר וזקק.

וקרא אל האין – ונבקע,
ואל היש – ונתקע,
ואל העולם – ונרקע.

ותפן שחקים בגרת,
וידו אהל הגלגלים מחברת,
ובללאות היכלת יריעות הבריאות קושרת,
וכחה נוגעת עד שפת הבריאה השפלה החיצונה –
היריעה הקיצונה במחברת.

מי ימלל גבורותיך,
בעשותך כדור הארץ נחלק לשנים –
חציו יבשה וחציו מים?

והקפת על המים גלגל הרוח,
סובב סובב הולך הרוח,
ועל סביבותיו ינוח,

והקפת על הרוח גלגל האש.
והיסודות האלה ארבעתם –
להם יסוד אחד,
ומוצאם אחד,
ושמו להם ראש אחד.

וממנו יוצאים ומתחדשים –
ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים.

יד

מי יבין סודותיך,

בהקיפך על גלגל השני גלגל שלישי
ובו נגה כגברת בין חיליה,
וכפלה תעדה כליה?
ובעשתי עשר חדש תסב גליליה,
וגופה כחלק משבעה ושלישים מן הארץ
ליודעי סודה ומשפיליה.

והיא מחדשת בעולם ברצון בוראה
השקט ושלזה,
ודיצה וחדנה.

ושירות ורננים,
ומצהלות חפות חתנים.

והיא מקשרת פרי תנובות ושאר הצמחים –
ממגד תבואות שמש וממגד גרש ירחים.

טז

מי יכיל גדלתך,

בעשותך אותה למנות בה ימים ושנים,
ועתים מזמנים,
ולהצמיח בה עץ עושה פרי,
ומעדנת כימה ומושכות כסיל דשנים ורעננים?
וששה חדשים הולכת לפאת צפון
לחמם האויר והמים והעצים והאבנים,
וכפי קרבתה לצפון
יגדלו הימים ויאריכו הזמנים,
עד ימצא מקום אשר יגדל יומו,
עד היותו ששה חדשים במופתים נאמנים.
וששה חדשים הולכת לפאת דרום במעגלים נתונים,
עד ימצא מקום אשר יגדל לילו,
עד היותו ששה חדשים לפי מבחן הבוחנים.

וּמִמֶּנָּה יִדְעוּ קֶצֶת דְּרָכַי בּוֹרְאָה
וְשִׁמְץ מִגְבוּרֹתַי,
וְעִזּוֹז וְנִפְלְאוֹתַי.

כִּי מִגְדַּלְת הַעֲבָדִים גְּדַלְת הָאָדוֹן נוֹדַעַת,
לְכָל-יֹדְעֵי דַעַת.

וְעַל הַעֲבָד יִגְלֶה תִּקְוֵה הָאָדוֹן וְכַבּוֹדוֹ –
וְכָל-טוֹב אֲדוֹנָיו בְּיָדוֹ.

כד

מִי יִבִּין סוֹדוֹת בְּרִיאוֹתַיךָ,
בְּהִרְיֵמְךָ עַל גִּלְגַּל הַתְּשִׁיעֵי גִלְגַּל הַשֶּׁכַּל,
הוּא הַהִיכָל לְפָנַי?
הַעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לִּי!

וְהוּא הַגִּלְגַּל הַנֶּעֱלָה עַל כָּל-עֲלִיוֹן,
אֲשֶׁר לֹא יִשְׁיִיגוּ רַעֲיוֹן,
וְשֵׁם הַחֲבִיּוֹן,
אֲשֶׁר הוּא לְכַבּוֹדְךָ לְאֶפְרָיִם.

כז

מִי יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ,
בַּעֲשׂוֹתְךָ תַּחַת כֶּסֶא כְבוֹדְךָ,
מַעֲמַד לְנַפְשׁוֹת חֲסִידֶיךָ?

וְשֵׁם נְוֶה הַנְּשָׁמוֹת הַטְּהוֹרוֹת,
אֲשֶׁר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים צְרוּרוֹת.

וְאֲשֶׁר יִיגְעוּ וַיִּיעֲפוּ
שֵׁם כַּח יַחְלִיפוּ.

וְשֵׁם יְנוּחוּ יִגְיְעֵי כַּח –
וְאֵלֶּה בְּנֵי-נַח.

וְבוֹ נַעַם בְּלִי תַכְלִית וְקַצְבָּה,
וְהוּא הָעוֹלָם הַבָּא.

וְשֵׁם מַעֲמָדוֹת וּמְרֵאוֹת
לְנִפְשׁוֹת הָעוֹמְדוֹת בְּמֵרְאוֹת הַצּוֹבְאוֹת,
אֵת פְּנֵי הָאָדוֹן לְרֵאוֹת וּלְהֵרְאוֹת.

שׁוֹכְנוֹת בְּהִיכְלֵי מֶלֶךְ,
וְעוֹמְדוֹת עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ,
וּמִתְעַדְנֹת בְּמִתְקֵי פְרֵי הַשָּׂדֶה –
וְהוּא יִתֵּן מִצְדֵי-מֶלֶךְ.

זֹאת הַמְּנוּחָה וְהַנְּחִלָּה,
אֲשֶׁר אֵין תְּכִלִּית לְטוֹבָה וְיִפְיָה –
וְגַם זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ הִיא וְזֶה פְרִיָּה.

כח

מִי יִגְלֶה צְפוֹנוֹתֶיךָ,
בְּעִשׂוֹתֶיךָ בְּמָרוֹם חֲדָרִים וְאוֹצְרוֹת,
בְּהֵם נוֹרְאוֹת סְפוּרוֹת,
וּדְבַר גְּבוּרוֹת?

מֵהֵם אוֹצְרוֹת חַיִּים,
לְזַכִּים וְנִקְיִים;

וּמֵהֵם אוֹצְרוֹת יְשַׁע –
לְשִׁבֵי פֶשַׁע;

וּמֵהֵם אוֹצְרוֹת אֵשׁ וְנַחֲלֵי גְפָרִית,
לְעוֹבְרֵי בְרִית.

וְאוֹצְרוֹת שׁוֹחוֹת עֲמֻקּוֹת לֹא תִכְבֶּה אֵשׁ –
זְעוּם יִי יִפְל־שָׁם.

וְאוֹצְרוֹת סוּפּוֹת וּסְעָרוֹת,
וְקַפְאוֹן וְיִקְרוֹת.

וְאוֹצְרוֹת בָּרֶד וְקָרָח וְצִיָּה וְשִׁלְג,
גַּם חֵם וְנוֹזְלֵי פֶלֶג.

וקיטור וכפור וענן וערפל,
ועלטה ואפל.

הכל הכינות בעתו,
אם לחסד אם למשפט שמתו –
וצור להוכיח יסדתו.

כט

מי יכיל עצמתך,
בבראך מזיו כבודך יפעת טהורה,
מצור הצור נגזרה,
וממקבת בר נקרה.

ואצלת עליה רוח חכמה,
וקראת שמה נשמה.
עשיתה מלהבות אש השכל חצובה,
ונשמתו כאש בוערה בה.

ושלחתה בגוף לעבדהו ולשמרהו,
והיא כאש בתוכו ולא תשרפהו.

כי מאש הנשמה נברא הגוף
ויצא מאין ליש –
מפני אשר ירד עליו יי באש.

לא

מי יגמל על טובותיך,
בתתך הנשמה לגוף להחיותו,
וארח חיים להורותו ולהראותו –
להציל לו מרעתו?

קרצתו מאדמה,
ונפחת בו נשמה,
ואצלת עליו רוח חכמה,
אשר בה? בדל מבהמה,
ויעלה אל מעלה רמה.

שמתו בעולמך סגור,
ואתה מחוץ תבין מעשיו ותראנו,
וכל אשר ממך יעלימו –
מבית ומחוץ תצפנו.

לג

אלהי,

בשתי ונכלמתי לעמוד לפניך:
לדעתי, כי כפי עצמת גדלתך –
כן תכלית דלותי ושפלותי.
וכפי תקף יקלתך –
כן חלשת יכלתי;
וכפי שלמותך –
כן חסרון ידיעתי.

כי אתה אחד,
ואתה חי,
ואתה גבור,
ואתה קים,
ואתה גדול,
ואתה חכם,
ואתה אלוה;

ואני גוש ורמה,
עפר מן האדמה,
כלי מלא כלמה,
אבן דומה.

צל עובר,
רוח הולך ולא ישוב,
חמת עכשוי,
עקב הלב,
ערל לב.

גדל חמה,
חורש און ומרמה.

גבה עינים,

קצר אפים,
טמא שפתיים,
נעקש דרכים
ואץ ברגלים.

מה אני, מה חיי?
ומה גבורתי, ומה צדקתי?
נחשב לאין כל-ימי היותי
ואף-כי אחרי מותי.

מאין מוצאי,
ולאין מובאי?

והנה באתי לפגין אשר לא כדת,
בעזות פנים,
וטמאת רעיונים.

ויצר זונה,
לגולליו פונה,
ותאנה מתגברה,
ונפש לא מטהרה,

ולב טמא,
אובד ונדמה,

וגוף נגוף,
מלא אספסוף –
יוסיף ולא יסוף.

מ

אלהי,

ידעתי כי המתחננים לפגין –
יליצו עליהם מעשים טובים אשר הקדימו,
או צדקותיהם אשר הרימו;

ואני,
אין בי מעשים,
כי אני נעור ורק,

כְּגִפֵּן בּוֹקֵק;

וְאֵין בִּי
לֹא צֶדֶק וְלֹא כֶּשֶׁר,
לֹא חֶסֶד וְלֹא יֶשֶׁר;

לֹא תִפְלָה וְלֹא תַחֲנֹה,
לֹא תִמָּה וְלֹא אֲמוּנָה,

לֹא צֶדֶק וְלֹא מִדָּה טוֹבָה,
לֹא עֲבוּדָה וְלֹא תְשׁוּבָה.

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן וְרַחֲמִים מִלְּפָנֶיךָ,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
רַבּוֹן כָּל-הָעוֹלָמִים,
לְרַחֵם עָלַי,
וְהִי יְתֵ קָרוֹב אֵלַי;

לְפָקְדֵנִי בְּפִקְדַת שְׁלוֹם,
וְלִשְׂאֵת אֵלַי אוֹר פְּנִיךָ,
וְלִהַמְצִיאֵנִי חַנּוּן.

וּכְפִי מַעֲשֵׂי אֵל-תִּגְמַלְנִי,
וְחִרְפַת נָבֵל אֵל תִּשְׁיַמְנִי,
וּבְחֻצֵי יָמַי אֵל תַּעֲלֵנִי,
וְאֵל תִּסְתֵּר פְּנִיךָ מִמֶּנִּי.
וּמַחֲטָאתִי טַהַרְנִי,
וּמִלְּפָנֶיךָ אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי,
וּבְכָבוֹד תַּחֲיֵנִי,
וְאַחַר כְּבוֹד תִּקַּחנִי.
וּבְעֵת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה תּוֹצִיאֵנִי,
לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא בְּשְׁלוֹם תְּבִיאֵנִי,
וְאֵל-עַל תִּקְרָאנִי,
וּבֵין הַחֲסִידִים תּוֹשִׁיבֵנִי,
וְעַם הַמְּנוּיִים מִחֶלֶד חֶלְקֵם בְּחַיִּים תִּמְנַנֵּנִי,
וְלֹאֹר בְּאוֹר פְּנִיךָ תִּזְכֵּנִי,
וְתִשׁוּב תַּחֲיֵנִי
וּמִתְהוֹמוֹת הָאָרֶץ תִּשׁוּב וְתַעֲלֵנִי,

ואומר:

אודך, יי, כי אנפת בי, ישוב אפך ותנחמני.
ולך, יי, חסד על כל-הטובה אשר גמלתני,
ואשר עד יום מותי תגמלני.

ועל כל-זה אני חיב
להודות להלל לפאר ולרומם אותך:
תשתבח בפי ברואיך,
תתקדש בפי מקדישיך,
תתחד בפי מיחדיך,
תתפאר בפי מפאריך,
תתרום בפי מרוממיך,
תתנשא בפי מנשאייך –
כי אין כמוך באלהים אדני,
ואין כמעשייך.

יהיו לרצון אמרי פי,
והגיון לבי לפניך,
יי צורי וגואלי.

יצחק אבן-גיא

אסבלה נדודי

.1

אסבלה נדודי – / אגילה בגלותי,
אעבד מעבידי – / אוחילה במחלתי.

יערב לי שביי, / לא אקוץ במוסרי,
אשאה את חליי, / לא אמאס במוסרי,
אתנה על לחיי / על צרי ומוסרי –
אעלז באידי, / אשישה בדלותי,
מחלי ומרודי – / המה לי תהלתי!

צוררי על דתך / שנאת שוא שנאוני,
שקרו בבריתך / ובלא אל קנאוני,
לעבד זולתך / כמעט החטיאוני.
ואני בעודי – / שמתיך אילותי,
אעמד על עמדי, / לא אט ממסלתי.

חדלו רעיוני / לחקר קץ מצוקתי
נסתמו חזיוני / אין גולה נבואתי,
נעלמו מעיני / עתותי ישועתי.
אויבי לנגדי / בגבולי ונחלתי,
הם לשכים צדי / עת שברי ונחלתי.

"קול מבשר פדיון / אשמיע ואשיע
אוהבי, ולציון / אשובה ואופיע.
אתנהו עליון / על כל עם וירגיע
יחזה בהודי / ויקר בית תפילתי,
אזכרה לו חסדי, / אגאל את גאלתי!"

יוסף אבן-סהל

1. ופרעושים כפרשים ירוצון
ופרעושים כפרשים ירוצון / וכעוף לאכול עורי יאוצון,
וכשעירים ירקדון סביבי / ואותי מתנומתי יקיצון.
ונלאתי הרוג קטן וגדול / להכניעם – והם לא יעריצון.
כגבורים במלחמתם קשי לב, / אשר בנפול אחיהם יאמיצון,
ואם יהיו מעט ביום עצלים, / גבא ליל כגנב יחרצון.
והן נפשי בכל יום קצרה בם / וידי מהרוג אותם יקוצון
והפך מנשיכתם בשרי / חברבורות כמו רמון יניצון.
אלהים, החרימם, כי בלי נום / אני דנה – והמה יעלצון!
2. שירך גביר נפשי
שירך גביר נפשי, ענק צואר מתי- / שכל, ואל מוסר אילים עכסו
דמה חרוזים מפניני שיר, אבל / שירך לאל ממחמדם מכסו
ימשך לבב זדים בלא חכה ולא / ישאיר ברכסי לב עוילים רכסו
3. איכה יועם זהב סגור
איכה יועם זהב סגור / או איך כתם הטוב ישנא –
כי אבני שיר יקרו מפז / תשתפכנה מאין קונה!
האל השמין לבות מבין? / או מהביט עצם עיני
כל איש עשר, אחר עפרות / תבל לצבר לבו פונה?
ובדלח שיר נעים יקר / מהון עתק לקנות שונא –
יגיד עליו אחר מותו / ולדור אחרון חסדו יענה.

מה נואל איש פתי! תשיג / ידו ובזאת נפשו יונה –
ולזר יעזב חילו, כי לא / ירד אחריו כבוד קונה!

לוי אבן-אלתבאן

1. למה יחידתי
למה, יחידתי, בדם תתגוללי? / אם על פשעיך מאד תתחלחלי
ותשפכי לבך כמו מים פני / עליון, ועד אן מכאב תשתוללי?
יחוד שמו בקר וערב צלצלי, / כל הנשמה יה תהלל – הללי!

2. לפני אלהיך שחי
לפני אלהיך שחי, תתהלכי / עריה ערמה וחמתו שככי
ובעד פשעיך סליחה בקשי, / נפשי, ודמעה כנחלים שפכי.
יומם, יחידתי, וליל את שמו – / מדי היות רוחך באפך – ברכי!

בחי אבן-פקודה

1. בני יחד יחידתך
בני יחד יחידתך לצורך,
ביחדך לאל אחד יצרך.
חקור ודרוש, והתבונן פלאיו
ושים שכל ודת צדק אזורך.
ירא האל, ועדותיו וחקיו
שמור לעד, לבל תמעד אשורך.
יהי סמוך לבבך ותמוך
ובטוח בצור יהיה בעורך.
בלב טהור עשה חקיו למענו,
ואל תשא פני אדם בדורך.
ראה, כי סוף יציר עפר לעפר,
ושח, כי חול וגוש עפר מגורך.
יריבך לשון שכלך לסכלך
ושובה מזדון לבך ויצרך.
ודרכי אל בדין צדק ומישור
חכם לתור במחשבתך וסתרך.
סחה ילדות ושחרות מלבבך
ואל תתאו למחמדי נעורך.
פני אל חי אזי תראה בחשקה
ותתיחד יחידתך לצורך.

משה אבן-עזרא

1. כל-איש דוה לבב
כל-איש דוה לבב ומר צ'רח / אל-יהמה לבך ויאנח
ב'אה לגן-שירי ותמצא-לך צ'רי / עצבך ושם תגיל כ'רן פ'צח
נ'פת למול טעמם ל'פה ימר וגם / ר'יחם למולו מר-ד'רור ס'רח
ב'ם שמעו חרשים ועלגים ד'ברו / ויחזו ע'ורים ור'ץ פ'סח
ב'ם ישמחו נכאים ונעצבים וגם / כל-איש דוה לבב ומר צ'רח.

2. תנה כוסי
תנה כוסי בעת נטו צ'ללים / והשמש ידי אפל ינשק
ורעו עד מאד פ'ניו כחולה / ואדם תארו שנה כחושק.
הכי ייני ירדף חיל יגוני – / והוא חלש בלי שלח ונשק!

3. זמן הקר כצל ברח
זמן הקר כצל ב'רח, וגשמו / כ'בר חלף ופ'רשיו ורכבו,
וחל שמש בראש ט'לה, עלי ח'ק / ת'קופתו, כ'מלך על מסבו,
וחבשו מגבעות צ'צים ג'בעות / ומישור – כ'תנות דשא ונעשו,
ישלח אל נחירינו ק'טרת / ימותי הסתיו טמן בחבו.
תנה הכוס, אשר ישיר משושי / ויסיר מלבבי מעצבו,
וכבה את יקוד אשו בדמעי, / למען כי חמתו בערה בו.
וגור מהזמן כי מתננותיו / כראש פ'תן מעט נ'פת בקרבו
והשיא נפ'שך ב'קר בטובו – / ויחל תהפוכותיו בערבו!
שתה ביום – עדי יפן ושמש / עלי כספו יצפה את זהבו,
ובלילה – עדי יברח כשחור / ונד שחר מאחז את עקבו.

4. והשכמנו הלומי יין ידידות
והשכמנו הלומי יין ידידות / ואין בנו להתהלך יכלת
אלי כר נפחו רוחי בשמיו / והריחו כקדה או שחלת
ושמש רקמה פ'ניו בצצים / ועליו פרשו בגד תכלת.

5. ידידי הזמן חדש
ידידי הזמן חדש וחי / כהיום אחרי מות הערגות
הניקם הסתיו מימיו וש'מם / בתולעת וארגמן ארגות
וצצים שחקו בראות ע'ננים / בשחק יגרו מאין הפגות
וסיסים צפ'פנו על-האמירים / והיונות בקול המות והגות
לזאת רוי-נא נחיה השמחות / בבת-כ'רם ונמית הדאגות
וקח מהזמן יום יתנה לך / ודע כי-מתנות כילי שגגות.

חזה העט

.6

חזה העט ביד השר יכתב / אבל ירקם וכברק ירוצץ
פתותי מר מפזר על-כפורו / ואם-נפך עלי-שהם מקצץ
והספר כעין ספיר ואכן / בעין הלב כמו-שמש ינוצץ
ומפי הדיו עת צמאוו / לרקמת הכתב יונק ומוצץ
והדבר כמפי אל וכמעט / כאש יקד וכפטיש יפוצץ.

תאות לבבי

.7

תאות לבבי ומחמד עיני –
עפר לצדי וכוס בימיני!

רבו מריבי – ולא אשמעם,
בוא, הצבי, ואני אכניעם,
וזמן יכלם ומות ירעם.
בוא, הצבי, קום והבריאיני
מצוף שפתך והשביעני!

למה יניאון לבבי, למה?
אם בעבור חטא ובגלל אשמה
אשגה בלפך – אדני שמה!
אל יט לבבך בניב מעגני,
איש מעקשים, ובוא נסני.

נפתה, וקמנו אלי בית אמו,
ויט לעל סבלי את שכמו,
לילה ויומם אני רק עמו.
אפשט בגדיו – ונפשיטני,
אינק שפתיו – ויניקני.

כאשר לבבי בעיניו נפקד,
גם על פשעי בידו נשקד –
דרש תנואות ואפו פקד,
צעק באף "רב לך, עזבני,
אל תהדפני ואל תתעני!"

אל תִּאֲנַף בִּי, צְבִי, עַד כִּלְהָ,
הַפְּלֵא רְצוֹנְךָ, יְדִידִי, הַפְּלֵא,
וְנִשְׁקֵךְ יְדִידְךָ וְחִפְצוֹ מִלֵּא!
אִם יֵשׁ בְּנַפְשְׁךָ חַיּוֹת – חַיִּי,
אוּ חִפְצְךָ לְהַרְגֵּ – הַרְגֵּנִי!

יום הנדוד

.8

יוֹם הַנְּדוּד הַמֵּר וְהַנְּמָהָר / אוֹתִי בֵּינַי הַתְּאֵנָה הַשְּׂפִיר,
אֲשֶׁב מְשׁוּמִם בֵּין פְּרָאִים, אֵין / דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי בָּם וְלֹא מְזַכֵּיר.
לְשִׂמְאֵל אֲנִי קוֹרֵא – וְאֵין עוֹנָה, / אֶפְנֶה עָלַי יְמִין – וְאֵין מְכִיר!

יזכר גבר

.9

יִזְכֵּר גִּבֹּר בִּימֵי חַיָּיו / כִּי לְמִנּוֹת הוּא לְקוֹחַ,
וְלֹאֵט יִסַּע כָּל יוֹם מִסַּע - / אֶכְנֵן יַחֲשֵׁב בִּי יְנוּחַ:
דּוֹמָה אֶל אִישׁ שׁוֹקֵט עַל צִי, / אַךְ יִדָּא עַל כְּנָפֵי רוּחַ!

ובן-יונה בראש אמיר

.10

וּבֶן-יוֹנָה בְּרֹאשׁ אַמִּיר מְקַנֵּן / בְּגוֹן-בְּשִׂים עָלַי מֵה-זֶה יְקוֹנֵן
אֶפִּיקִיו לֹא יִכְזָבוּ לְמֵלוֹ / וְצַל תִּמְרָה עָלַי רֹאשׁוֹ מְגוֹנֵן
וְאֶפְרָחִיו יִרְנְנוּ לְפָנָיו / וְהוּא לָהֶם זְמִיר פִּיהוּ יִשְׁנֵן
בְּכַה גּוֹזֵל בְּכַה נּוֹדֵד וּבְנָיו / לְמַרְחֹק וְאֵין טֶרְפֵּם מְכוֹנֵן
וְלֹא-יִרְאֶה אֲשֶׁר יִרְאֶה פְּנִיָּהֶם / וְלֹא-יִשְׁאַל לְבַד אוֹב אוֹ מְעוֹנֵן
נָהָה עָלָיו וְהַתְּגוּדָה לְנוֹדוֹ / וְאֶל-נְגִדוֹ תִּשּׁוּ גִילַת וְרֵנֵן
וְהִבֵּה-לוֹ אֲבָרֶיךָ כְּנַפֶּיךָ / אֲלֵיהֶם וְעַפְרֵם אֲרַצָּם יַחֲוֹנֵן.

מה-לי וזמן

.11

מֵה-לִי וְזִמְנֵן יִכְאִיב כּוֹאֵב / יִצְפֹּר לְנִיד צְפוֹר נּוֹדֵד
אֵיכָה יְרוּץ לְשִׁלָּל שְׁלוּל / אוּ אֵיךְ שְׂדוּד יִהְיֶה שׁוֹדֵד
כִּי-לוֹ הַצֵּר לְעֵלוֹת מְבַצֵּר / וְהַיּוֹת שְׂמָה עַל-גַּג בּוֹדֵד
לֹא-יִשְׁמַע רַק מִסְּפַד תְּנַיִם / אוּ בֶן-יַעֲנֶה כִּי יִתְנַדֵּד
נְגִדוֹ יִרְחִיב נֶשֶׁךְ קֶרְחָה / וְעָלִי פִּיהוּ הוּא יִתְגּוֹדֵד
עִם-כּוֹכְבִים הַכִּין רְבִעוֹ / גַּם תַּחֲתֵיו שֵׁת עֵנֵן רוֹדֵד
צְנִה לְסַפֵּר כּוֹכְבֵי מְרוֹם / אוּ רְקִיעַ לְהַיּוֹת מוֹדֵד
הֵה עַל-אֲרֶץ אֵין בָּהּ רַע / נּוֹד לוֹ אוּ בוּ יִתְעוֹדֵד.

12. קברים מן זמן קדם
קברים מן זמן קדם ישנים / ובהם עם שנת עולם ישנים,
ואין שנאה ולא קנאה בתוכם / ולא אהבה ולא איבת שכנים.
ולא יכלו שעפי, בחזותם, / להפריד בין עבדים לאדונים!
13. בני לו תחזה אותי
בני! לו תחזה אותי בקברי, / אסיר כלא ובשחת מגורי,
בבור נחבא, ואין יוצא ואין בא, / כמו טרף בצפרני עפרי,
והוד פני אשר נהפך למשחית, / ורמה כמעיל מעל בשרי –
אזי לא תהיה מכיר דמותי, / למען חשכו פני ועורי.
ואיך מוזר נתנוני קרובי / ואותי חשבו אחי כנכרי?
וכהם זנחו אותי ילדי – / וכן זדתי ושכחתי להורי!
מעט מזער יהי שכנם בתבל / ומקריהם יהי מחר כמקרי:
הכי יאכלם בכור מות, וזכרם / יהי נשכח עלי תבל כזכרי.
אמת, מקרה אנוש יוליד אלפים / כמקרה איש אשר ילך ערירי!
14. אשר בנה עלי ארץ
אשר בנה עלי ארץ מעונים / ובתי שן והכין בם עליות
ועמודים עלי בתים רצופים / מרנחים ומחמדי שכיות –
לפי רגע ראיתימו כגלים / בלי יושב, וארמונו – שאיות.
אמר, איה אשר בנו ושכנו / ונפשותם ואיה הגויות?
ומה תקנה לאיש מות ייחל / ועיניו אל שאול כל יום תלויות?
כאלו הזמן – נוקד, ומות – / כמאכלת, וכל היקום – כשיות.
15. בני עולם אשר עולם
בני עולם אשר עולם בלבם / נתנו אל לחק מיום ברואם
והוא נחל אשר יגר וישתו / ולא-ירו ולו היים נשיאם
כאלו נתנו מימיו למלח / ולב צמא שתות אתם קראם
אלי פיהם המונייהם יגיחון / ואך לא-ישברו לעד צמאם.
16. הקיצתי תנומת רעיוני
הקיצתי תנומת רעיוני / לישן תאות נפשי ועיני,
וחולפות הזמן תרתי בלבי / להשמיע עתידותי לאזני,
ופי דעי יחוני גדולות, / ויצב מפלאות צורי לפני,
ויגד לי צפוני תעלומות, / עדי אחשב בני עליון שכני.
ואחז מחזה שדי בשכלי / ואבין כי בקרבי יש אדני,
אשר נסתר יקר עצמו, ונגלה / במפעליו לעיני רעיוני.

בפגרי העלה נר, מכבודו / ישיחני שבילי תחכמני,
והוא האור, אשר לך ואור / מי נער ויוסיף את זקוני,
ואלו לא יהי מסוד מאורו – / אזי יסוף ספות כחי ושני.
אחפש בו חדר חכמה, ואעל / בלי סלם אלי גנת עדני.
הכי חלדי כאין שם, ואלך / בדרך כל אשר הלכו לפני,
ואסע כאשר נסעו אבותי, / ואחן באשר חנו זקני,
ועל כל אל וביאני במשפט / ומעשי יהיו עדי ודני!
לזאת אמאס שכן תבל, לבלתי / תסיתני ותשיא בי זדוני,
נטשתיה – בטרים תטשני / ותחלץ נעלי לרק בפני.
ולו שמש תשו נזר לראשי / וסהר יהיה משהרוני,
ואצעדה תהי עש על זרועי / ובניה רבידי צורוני –
אזי לא אחמד עזה, ואלו / תשנה מעלות גלגל מעוני!
אבל חפצי נתן ספי לספי / מתי מוסר ובינימו מלוני,
וכמה אשאפה לסור אליהם – / ורגלי ימשכו חבלי עוני
בתוך עם לא ידעוני, וכן לא / אני מהם והם לא מהמוני.
בעת אמר: נשקתימו לשלום – / ישיחון, כי נשכתימו בשני!
תעודת חולפים שמתים מנתי, / וספריהם צרי צירי יגוני,
ועמהם אני ממתיק לסודי, / ביצען הם סגלת נאמני.
ואם אשחה בים שכלם, אלקט / להעדות גרורות ימים, פניני
ובם ישתעשעו עיני ולבי, / ולהם יענו שפתי רגני,
מאור עיני ושיר אזני וצוף פי, / ואל אפי כריח קנמוני –
ובם אתעל ואתהלל ואהגה / ימי חיי ובם כל מעיני.

נהה גבר

.17

נהה גבר אשר כלו שנותיו / וספו כעשן כבשן וימיו
ואך יתחברו כחול זדוני / וגם-רבו כמו ארבה אשמיו
והיו כל-שנות עולם חלמות / והמות כשבר לחלמיו.

יצא לבבי

.18

יצא לבבי בחזות יעקב / מת על-זרעות נשאיו רכב
לא נחזו בלתם עלי תבל / אישים בעפר קברו כוכב.

אצעק במרה

.19

אצעק במרה על-גזור נפשי / פתאם בשחק נתכנוו בתי
צר-לי מאד עליו ומי-יתן / מותי אני היום בני תחתיו.

20. אמת תבל כחותם
אמת תבל כחותם צר לפני / וכפלא בעיני בית מגורי
ולא-אירא זמן לעד למען / למותך בני חלו מגורי.
21. אל תקראו עור
אל-תקראו עור / איש מראות עיניו / כהו ועין לבו / צדק יהי חזה
קראו למתפבד / בקלון מידעיו / עור ובכבודם / ילעג וגם יבזה
עד מאנוש דמה / אל-איש אשר עזב / האל ובחר לו / עצב מאד נבזה.
22. מהרו נא
מהרו נא אלי מעוני אהובים!
לעפרים אזי מעונים, והנם
אשמעה נאקת צביה, תגליל
על אהובה תבך ואלוף נעורים
סמכוני כבאששות ידידת
פזרם הזמן ונותרו חרבים
לכפירים מעון וגם לזאבים
מכלואי אדום ומאסר ערבים –
גם תענה במאמרים ערבים
רפדוני במגדני האהבים:
23. מה לאהובי
מה לאהובי כי יקצף ויתגאה
שכח זמן לכתתי אחריו בעי מדבר
הן יקטלני לו אוחיל, ואם יסתיר
לא ישנו חסדי אדון אלי עבד
עלי, ולבי ינוד כמו קנה?
תאב, ואיך אקרא היום ולא יענה –
פניו, ואל טובו אביט וגם אפנה
כי איך נעים כתם יועם ואיך ישנא?
24. מהיום הבא
מהיום הבא / ומפחד היותו
כעשן מארבה / תעל מהומתו,
תבוסתו רבה – / ומי יוכל שאתו
ומי העומד / בהראותו?
שוקט ובוטח – / אימה תבעתהו,
ומות שוכח – / שואה תבואהו,
ושוכב שמח – / צעקה תעירהו,
תצא נשמתו / ישוב לאדמתו.

הוא היום המר, / פתנור בוֹעֵר,
כְּמִי הַיָּם יָמַר / וְכִמּוֹהוּ סוֹעֵר,
וְכּוֹס יַיִן חֶמֶר / מְשַׁבֵּר כָּל נוֹעַר,
מִמֶּהֱרַ תְּנוּמָתוֹ / לְעֵדֵי-עַד שְׁנָתוֹ!

אֲשֶׁרֵי אָנוֹשׁ יִרְאֶה / בְּאִישׁוּנֵי מְזֻמָּה,
כִּי גָאָה תִגָּאֵה / בְּצִאֲתָהּ הַנְּשֻׁמָּה,
וְתַעַל וְתִשְׁתָּאֵה / לְהִיכְלֵי הַחֲכֻמָּה,
וְתִתּוֹר צְדָקָתוֹ / מְנוּחָה לְחַנּוּתוֹ.

אל נורא עלילה

.25

אל נורא עלילה   המציא לנו מחילה
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

מְתֵי מִסְפָּר קְרוּאִים	לֶךְ עֵין נוֹשְׂאִים
וּמְסַלְדִים בְּחִילָה	בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:
שׁוֹפְכִים לֶךְ נִפְשָׁם	מְחַה פְּשָׁעִם וְכַחֲשָׁם
וְהַמְצִיאִם מְחִילָה	בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:
הֵיחָה לְהֵם לְסִתְרָה	וְהַצִּילִם מִמְּאָרָה
וְחִתְּמֵם לְהוֹד וְגִילָה	בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:
חֵן אוֹתָם וְרַחֵם	וְכָל לוֹחֵץ וְלוֹחֵם
עֲשֵׂה בָהֶם פְּלִילָה	בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:
זְכֹר צְדָקַת אַבְיָהֶם	וְחַדֵּשׁ אֶת יְמֵיהֶם
כְּקִדְּם וְחִחֲלָה	בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:
קְרָא נָא שְׁנַת רְצוֹן	וְהִשָּׁב שְׂאֵר הַצֹּאן
לְאַהֲלִיבָה וְאַהֲלָה	בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

יוסף אבן-צדיק

קחה שיר זה לנחמה

.1

קחה שיר זה לנחמה	קחה שיר זה לנחמה
לאיל על אפיקי מים	לאיל על אפיקי מים
חדה עם יעלת חשק	חדה עם יעלת חשק
ואולם שור ואל תגע	ואולם שור ואל תגע
ואל תסיג גבול לשום	ואל תסיג גבול לשום
והתעצב לך כי מיץ	והתעצב לך כי מיץ
וכי מחויץ לך בטחה	וכי מחויץ לך בטחה
הלא עתים אהדים הם	הלא עתים אהדים הם
ותעש כל אשר תחפץ	ותעש כל אשר תחפץ
ונודע הבמחנים אם	ונודע הבמחנים אם
ביום תבוא חמוץ בגד	ביום תבוא חמוץ בגד
לשמע דאבה נפשי	לשמע דאבה נפשי
מצרה על קדוש אחים	מצרה על קדוש אחים
אשר נשגב ואין ביני	אשר נשגב ואין ביני
והינו כמתגרים	והינו כמתגרים
אלהים יחונך, אחי	אלהים יחונך, אחי
ועת יעלה לך מעלה	ועת יעלה לך מעלה
ואם תמצא אשר אמצא	ואם תמצא אשר אמצא

יפתה עלמת חן

.2

יפתה עלמת / חן ומעין / נעלמה:
בעלי חכמת / לב, דעו "אין, / אין ולמה".

יךדה אל בית / טיט בהתאסף / גו וצורה
ותהי נחבאת / שם באין כסף, / רק עצורה.
לא ביד נשבית / גם בלי כסף / היא מכורה
לעבד אדמת / גוף, ולשים לו / הוד ואימה
חק, ובמזמת / לב להבדילו / מבהמה.

סוד פליאתך / מה מאד יגבר, / צור, להבן!
עז בריאתך / באנוש – חבר / פז לאבן
ראש פעלתך / היא – ואת חבר / מה לתבן?
חברה עצמת / ידך גלמי / אל נשמה,
כוננה רקמת / מחזה צלמי / מאדמה.

שאלה חפש / מאשר עבד / בה יחידה
יום להנפש / בו, נאל תכבד / העבודה,
כי יסוד נפש / חי בלי יאבד / יום פרידה,
באשר קדמת / גוף יהי נמצא / היא קדומה,
אך לפי תמות / מעשים נרצה / או זעומה.

יה, תהלתך - / צוף, ומלתך - / מן ונפת,
עז פעלתך / על גדלתך / אות ומופת.
חן קהלתך / בית תפלתך / נאספת!
תעטף נשמת / כל בני חלד / לך כאמה,
קול בלי נצמת / "הללו יוצר / כל נשמה!"

שלמה אבן-צקבל

1. אשר ירוץ לצודד
אשר ירוץ לצודד העפרים / במדבר ים והרי הבתרים –
חדל, כי הם כלואים בחצרים / ונמצאים בחדרי החדרים!
2. דופק עלי דלת
דופק עלי דלת ולא / מאז בפניו ננעלה –
רק הוא אשר תעה וח- / לף לו באפס תוחלה.
אם אפתחה – איך אשכחה? / או אנעלה – איך אוכלה?
3. אני עפר בעפעפיו יצודד
אני עפר בעפעפיו יצודד / אנוש חיל ויפל בחבליו –
וחנתי אשר אהן ואשמר, / לבלתי אמנעה טוב מבעליו."

יהודה הלוי

1. ליל גלתה אלי צביה
ליל גלתה אלי צביה נערה
חמת לחייה וצמת שיערה
צהב – כעין אדם בכסותו עלי
רקת בדלח לח תמונת תארה –
דמתה כשמש, בעלותה תאדים
את ענני נשף בלהב זהרה.
2. עפרה תכבס
עפרה תכבס את בגדיה במי
דמעי ותשטחם לשמש זהרה,
לא שאלה מי העינות – עם שתי
עיני, ולא שמש – ליפי תארה.
3. לו שחרים
לו שחרים ירדפוני ברוח
המנשק פיה וגופה ינופף
ועננים לו נשאו לה שלומי
אז כמתנה קשי לבבה ירופף
יעלה בחרה עלי עש מנוחה
רחמי את-אשר עדי עש יעופף:
4. יום שעשעתיהו
יום שעשעתיהו עלי ברכי / וירא תמונתו באישוני,
נשק שתי עיני מתעתע – / את תארו נשק ולא עיני!
5. צבית חן שביתני
צבית חן שביתני בצביך
ופרך העבדתני בשביך
ומיום הנדד בא בין שגיני
דמות לא אמצאה נמשל ליפיך
ואסעד בתפוח אדמדם
אשר ריחו כמר אפך ועדיך
ותבניתו כשדיך ועינו
כעין אדם אשר נראה בלחיך:

.6

אט לי חזק לבב

אט לי עדי אַשְׁתַּחֲוֶה אַפִּים	אט לי חזק לבב רפה מתנים
אַמְנֵם טְהוֹר לֵב לא טְהוֹר עֵינִים	שגו בך עיני לבדם ואני
נָרַד וְשׁוֹשֵׁן נִזְרָעוּ כְּלָאִים	הרף לעין תארה מתארך
עַת אַמְצָאָה כִּי אַמְצָאָה בּוֹ מִים	אש לחיך אחתה לכבות אש באש
רִצְפָה וּמְלָקוּחֵי כְּמִלְקָחִים	מצה שפת אדם אשר תיקד כמו
תּוֹלַע אָבֵל מוֹתֵי בֵּין עַרְבִים . . .	חיי תלואים בין שני חוטי שני
לֹא בָא אֲשׁוֹן לֵיל בְּתוֹךְ יוֹמִים	לא אמצאה עתה לילות קץ ואז
חֹמֶר וְהַגְלָגֶל כְּמוֹ אֲבָנִים	כהיות זמני בין ידי חפצי כמו

.7

מי יתנני כפר

מִי יִתְנֵנִי	מִי יִתְנֵנִי
צוּפֵי וַיִּנֵּי	צוּפֵי וַיִּנֵּי
אֶת-שְׁעֵשׂוּעֵי	אֶת-שְׁעֵשׂוּעֵי
עַת בֵּין זְרוּעֵי	עַת בֵּין זְרוּעֵי
מִפִּי גְבִיעֵי	מִפִּי גְבִיעֵי
בֵּינוּ וּבֵינִי	בֵּינוּ וּבֵינִי
וּתְחַבְּרֵנִי	וּתְחַבְּרֵנִי
עֶשֶׂק לִבִּי	עֶשֶׂק לִבִּי
עַת רַב כְּאֲבִי	עַת רַב כְּאֲבִי
וַיִּפְגְּעָה בִּי	וַיִּפְגְּעָה בִּי
וַיִּמְשַׁכְּנֵנִי	וַיִּמְשַׁכְּנֵנִי
כִּי יִשְׁטַמְנֵנִי	כִּי יִשְׁטַמְנֵנִי
יָם סוּף יְדִידֵי	יָם סוּף יְדִידֵי
כִּי עַל-כַּבְּדֵי	כִּי עַל-כַּבְּדֵי
מִיּוֹם צָעֲדֵי	מִיּוֹם צָעֲדֵי
עוֹנֵי בְעֵינֵי	עוֹנֵי בְעֵינֵי
פֶּן יִשְׁטַפְּנֵנִי	פֶּן יִשְׁטַפְּנֵנִי
אֲשַׁכַּח בְּדוּד	אֲשַׁכַּח בְּדוּד
לְתַת כְּרַבִּיד	לְתַת כְּרַבִּיד
אֲגַעַר בְּמַכְבִּיד	אֲגַעַר בְּמַכְבִּיד
אֲשַׁכִּיר אֲזֵנִי	אֲשַׁכִּיר אֲזֵנִי
וּלְגַרְשָׁנִי	וּלְגַרְשָׁנִי
יִוְנָה תִקְנֵן	יִוְנָה תִקְנֵן
עַת שִׁיר אֲשַׁנֵּן	עַת שִׁיר אֲשַׁנֵּן
קוֹלָה תַחֲנֵן	קוֹלָה תַחֲנֵן

בין סירי ביני   אלקררש תאוה ביני
דשה אלזמאן   כן פליו בן אלדיין

כוכבי תבל   .ב7

פּוֹכְבֵי תַבֵּל כִּיּוֹם חֲבָרוּ / בְּצַבָּא מְרוֹם לֹא נִמְצָא כָּהֶם
חֲמֻדָּה כִּימָה חֲבָרְתָם, כִּי / רוּחַ לֹא יָבֵא בִּינֵיהֶם
פּוֹכֵב מְזַרְח בָּא לְמַעְרָב / מְצָא שְׁמֶשׁ בְּבִנוּתֵיהֶם
הַקִּים חוֹפֵת עֲנִפֵי עֲבוֹת / לְשֶׁמֶשׁ שָׁם אֵהָל בָּהֶם.

שער שיבה   .8

שְׁעַר שִׁיבָה בְּהִרְאוֹת יְחִידִי / עָלִי רֵאשִׁי, קִטְפָתִיהוּ בְּיָדִי.
הַשִּׁיבֵנִי "יְכַלְתֵּנִי לְבַדִּי – / וּמָה תַעֲשֶׂה בְּבוֹא אַחֲרַי גְּדוּדִי?"

אם הזמן   .9

אם הַזְמַן יִהְיֶה עָלַי רֵאשֶׁן לְצֹל
גוּר פּוֹ-יְהִי מְחַר לְרִגְלֶךָ רֶשֶׁת
טוֹבוֹ כְּאַבְרָה הִיתָה כְּנֹף לְבֹן-
נֶשֶׁר וְהִיא אַבְרָה עָלַי בֶּן-קֶשֶׁת.

יפה מראה פקח עין   .10

יִפָּה מְרֵאָה פִּקַּח עֵינָן רֵאָה אֶת-
נְעִים שְׁמֹן אֲשֶׁר שְׁמַתִּי לְנִגְדֶךָ
בְּטָרֶם יַחְזֶה אֶתוֹ וַיְרוּץ
לְאֹכְלֵהוּ אֲשֶׁר יֵשֵׁב לְצַדְךָ.

אחי שכל   .11

אָחִי שְׁכָל אֲשֶׁר יָדִיו לְאַרְחִים
וְלַהֲלֹךְ בְּהַתְנַדֵּב בְּנֵי עֵב
מְלֵאָה מְנַעִים אֶכֶל תַּגְּנִי
לְנִגְדָם כִּי עֲטוּפִים הֵם בְּרַעֲב.

כלי מכיל   .12

כְּלֵי מְכִיל לְאֵינן תְּכָלִית וְקִצָּה
וְהוּא קֶטֶן בִּינְךָ תִּאֲחַזְהוּ
וְרַחֹק מִמֶּנּוּ לְתַפֵּשׁ אֲשֶׁר-בוֹ
וְאִם עֵינָן בְּעֵינן תְּחַזְהוּ.

13. ומה דקה ורקה
ומה דקה ורקה וחלקה
ואלמת מדברת בחזקה
והרגת בני אדם חרישית
ודם אילים במו פיה מריקה.
14. ומה מת על-פני ארץ
ומה מת על-פני ארץ משלח
וערום יקברהו האנשים
ויחיה תוך קברתו ויוליד
לדים יצאו כלם לבשים.
15. ומה בכה בלי עין
ומה בכה בלי עין ועפעף
בבכיה ישמחו בנים ואבות
ועת תשחק ולא תבכה בעינה
בשחקה תעציב כל-הלבבות.
16. ליל הנדד הארך
ליל הנדד הארך והתאחר
כי הידידים נסעים מחר
ולאטן התנהלה ופרש
על-זהרי שחר כנף משחר
ובכי שתי עיני היה גשם
עת תעצור רכבם ולא יסחר
ויגון לבבי קדמם בענן
חשך לבל יראו עלות שחר
ועשן נחירי צא באנחותי
הכס בלבת אש אשר יחר
עד ידעו איך יוכלו לרחק
מאהלי עד יום אשר אבחר.

ידענוך, נדוד, מימי עלומים, / ונחל הבכי – נחל קדומים.
 הרב עם הזמן על לא חטאה? / ועם ימים? ואין עון לימים!
 פלכים הם בקו צדק ירוצו, / ואין נפתל ועקש במרומים –
 הזה חדש? ואין תבל חדשה / וחקיה באצבע אל רשומים.
 ואיך ישנו דבריה? וכלם / בטבעת ימין עליון חתומים,
 וכל סבה מצואה במסבה / וכל חדש כבר היה פעמים!
 ולא חבר אנוש כי אם לפחד, / להוציא מלאים אחד לאמים,
 ולולא נפרדו מאז בני איש, / אזי לא מלאה ארץ עממים.
 ויש דבר אשר ייטב וירע, / ובו שקוי ורקב לעצמים.
 בהתקצף אנוש יומו קלל / ויקב את רגעיו הזעומים –
 והוא היום? ברכוהו אחרים / אשר אותו יבלו בנעימים.
 וכל מאכל בפי בריא כנפת – / והנפת בפי חולה רתמים,
 ודואג יחשכו אורים בעיניו / ולא יראם והם לא נעלמים –
 כעיני יום שכן ענן עליהם / לנוד משה, והם יורדות זרמים!
 מקור חכמה, אשר אמצא בפייהו / מקום הפז ומחצב הכתמים,
 ידידות קשרה נפשי בנפשו, / בעוד רכבי נדוד אינם רתומים,
 בעוד לא נסתה נפשי פרידה / ואתנו בני ימים שלמים.
 ולדונו בנות ימים פרידים, / ובת אהבה ולדתנו תאומים,
 אמונים על ערוגת הבשמים, / ויונקי שד שדי בת הכרמים!
 זכרתין עלי הרי בתרים / – תמול היו בך הרי בשמים –
 ועפעפי מגוללים בדמעה, / והדמעה מגוללה בדמים.
 זכרתין ונזכרת לימים / עברנומו והיינו כחולמים.
 המירך לי זמן בוגד בכל איש / אשר לבו קרב ובפיו שלומים,
 אדבר בם, ואם אמצא בפייהם / תמורת מנך חציר ושומים.
 חמסי וחמתי על פתאים / אשר המה בעיניהם חכמים,
 אשר קראו לשקריהם אמונות / וקראו שם אמונותי קסמים,
 אשר זרעו וקצרו שבליהם / ושמחו בם, ואם המה צנומים.
 וחיצוני דבר חכמה חרשים / לכסות הפנינים הפנימים,
 ולי גרות אחפש-בם חדריו / ואוציא מגנזיו הלשמים,
 ולא אשקט עדי תשתחווין / בחכמה לאלמתי אלמים!
 וסכל כי יבקש-סוד עניתיו: / עלי אף החזיר מה לנזמים?
 ואיך על לא מקום זרע אבקש / ענני לערף עליו גשמים?
 וצרכי לזמן נקל, ונדמה / כמו צרף נשמה לגשמים,
 אשר מדי כילוה תחיים, / ואם נלאו – עזבתם צלמים.

18. עבדי זמן
עבדי זמן עבדי עבדים הם – / עבד אדני הוא לבד חפשי:
על כן בבקש כל אנוש חלקו / "חלקי אדני!" אמרה נפשי.
19. אלי רפאני
אלי רפאני וארפא, / אל יחרה אפך ואספה!
סמי ומרקחי לך – בין טוב / בין רע, ובין חזק ובין רפה.
אתה אשר תבחר ולא אני, / על דעתך הרע והיפה.
לא על רפואתי אני נסמך – / רק אל רפואתך אני צופה.
20. לקראת מקור חיי אמת
לקראת מקור חיי אמת ארוצה – / על כן בחיי שוא וריק אקוצה.
לראות פני מלכי מגמתי לבד, / לא אערץ בלתו ולא אעריצה.
מי יתנני לחזותו בחלום! / אישן שנת עולם ולא אקיצה.
לו אחזה פניו בלבי ביתה – / לא שאלו עיני להביט חוצה.
21. כל כוכבי בקר
כל כוכבי בקר לך ישירו, / כי זהריהם ממך יזהירו,
ובני אלהים עומדים על משמרות / ליל ויום שם נאדר ואדירו,
וקהל קדושים קבלו מהם, וכל / שחר לשחר ביתך ועירו!
22. יחידה שחרי האל
יחידה, שחרי האל וספיו, / וכקטרות תני שירך באפיו!
הלא אם תרדפי הבלי זמגך, / ותאמרי כי אמת הם כל כשפיו,
ותזלי אחריו לילך ויומך / ותערב לך תנומה מנשפיו –
דעי כי אין בידיך מאומה, / אבל עץ ייבשו מחר ענפיו.
היי לפני אלהיך ומלכך / אשר באת לחסות תחת כנפיו:
שמו יגדל ויתקדש בפי כל / אשר נשמת אלוה חי באפיו!
23. יה אנה אמצאך
יה אנה אמצאך? / מקומך נעלה ונעלם!
ואנה לא אמצאך? / כבודך מלא עולם! . . .
דרשתי קרבתיך, / בכל לבי קראתיך,
ובצאתי לקראתך – / לקראתי מצאתיך.

24. ידעתני בטרם תצרני
 ידעתני בטרם תצרני, / וכל עוד רוחך בי – תצרני.
 היש לי מעמד, אם תהדפני, / ואם לי מהלך, אם תעצרני?
 ומה אמר? – ומחשבי בידך! / ומה אוכל עשה עד תעזרני?
 דרשתיך בעת רצון – ענני / וכצנה רצונך תעטרני,
 הקימני לשחר את דבירך / ואת שמך לברך עוררני!
25. יעלת חן ממעונה רחקה
 יעלת חן, ממעונה רחקה, / אוהבה כועס – ולמה צחקה?
 צחקה על בת אדום ובנות ערב / המבקשות לחשק דוד חשקה!
 הן פראים הם – ואיך ידמו אלי / יעלה על הצבי התרפקה?
 אי נבואה, אי מנורה, אי ארון / הברית, אי השכינה דבקה?
 אל, משנאי, אל תכבו אהבה, / כי תכבוה – והיא אש נשקה!
26. יונת רחוקים נדדה יערה
 יונת רחוקים נדדה יערה / כשלה ולא יכלה להתנערה.
 התעופפה, התנופפה, חופפה / סביב לדודה סוחרה סוערה,
 ותחשב אלה לקץ מועדה – / אך חפרה מכל אשר שערה.
 דודה – אשר ענה בארץ נדוד / שנים, ונפשה אל שאול הערה –
 הן אמרה "לא אזכרה עוד שמו!" / ויהי בתוך לבה כאש בוערה.
 למה כאויב תהיה לה? והיא / פיה למלקוש ישעך פערה,
 ותאמין נפשה ולא נואשה – / אם כבדה בשמו ואם צערה.
 יבוא אלהינו ואל יחרש – / על כל סביביו אש מאד נשערה!
27. נמת ונרדמת
 נמת ונרדמת וחרד קמת – / מה החלום הזה אשר חלמת?
 אולי חלומך הראך שונאך / כי דל וכי שפל – ואתה רמת?
 אמרו לבן-הגור: אסף יד גאונה / מבן-גברתך אשר זעמת!
 שפל ראיתך ושומם בחלום – / אולי בהקיצ כן כבר שממת,
 ושנת תת"ץ תתץ לך כל גאונה, / תבוש ותחפר מאשר זממת.
 האת אשר נקרא שמך פרא אנוש / מה כבדה ידך ומה עצמת?
 האת מקרא פם ממלל רברבן / ואשר בקדישי זבול נלחמת,
 האת חספ טינא ברגלי פרזלא / באחרית באת והתרוממת,
 אולי נגפף אל באבנא די מחת / צלמא ושלם לך אשר הקדמת!

.28

מאז מעון האהבה היית

מאז מעון האהבה היית – / חנו אהבי באשר חנית.
 תוכחות מריבי ערבו לי על שמך, / עזבם – יענו את אשר ענית.
 למדו חרוגך אויבי – ואהבם / כי רדפו חלל אשר הפית.
 מיום בזיתיני בזיתיני אני, / כי לא אכבד את אשר בזית –
 עד יעבר-זעם ותשלח עוד פדות / אל נחלתך זאת אשר פדית.

.29

אדני נגדך כל תאותי

אדני! נגדך כל תאותי, / ואם לא אעלנה על שפתי.
 רצונך אשאלה רגע – ואגוע, / ומי יתן ותבוא שאלתי,
 ואפקיד את שאר רוחי בידיך / וישנתי וערבה לי שנתי!
 ברחקי ממך – מותי בחיי, / ואם אדבק בך – חיי במותי,
 אבל לא אדעה במה אקדם, / ומה תהיה עבודתי ודתי.
 דרכיך, אדני, למדני, / ושוב ממאסר סכלות שבותי,
 והורני בעוד יש בי כלי / להתענות, ואל תבזה ענותי,
 בטרם יום אהי עלי למשא, / ויום יכבד קצתי על קצתי,
 ואכנע בעל כרחי, ויאכל / עצמי עש ונלאו משאתי,
 ואסע אל מקום נסעו אבותי, / ובמקום תחנונתם תחנונתי.
 כגר תושב אני על גב אדמה, / ואולם כי בבטנה נחלתי.
 נעורי עד הלם עשו לנפשם, / ומתי גם אני אעשה לביתי?
 והעולם אשר נתן בלבי / מנעני לבקש אחריתי!
 ואיכה אעבד יוצרי – בעודי / אסיר יצרי ועבד תאותי?
 ואיכה מעלה רמה אבקש – / ומחר תהיה רמה אחותי?
 ואיך ייטב ביום טובה לבבי, / ולא אדע – הייטב מחרתי?
 והימים והלילות ערבים / לכלות את שארי עד כלותי,
 ולרוח יזרון מחציתי, / ולעפר ישיבון מחציתי.
 ומה אמר – ויצרי ירדפני / כאויב מנעורי עד בלותי?
 ומה לי בזמן – אם לא רצונך? / ואם אינך מנתי – מה מנתי?
 אני ממעשים שולל וערם / וצדקתך לבדה היא כסותי
 ועוד מה אאריך לשון ואשאל? / אדני, נגדך כל תאותי!

מי יתנני עבד

מי יתנני / עבד אלוה עושני,
וירחקני / כל דוד והוא יקריבני!

יוצרי ורועי, / נפשי וגוי קניתי,
בנת להעי / ומחשבותי ראיתי,
ארחי ורבעי / וכל דרכי זריתי.
אם תעזרני – / מי זה אשר יכשילני!
או תעצרני – / מי בלתן יתירני?

המו קרבי / להיות קרובים אליך,
אולם עצבי / ירחקום מעליך,
יטו נתיבי / מעל נתיב מעגליך,
יה, למדני / באמתך הדריכני,
ולאט נחני / בדיון, ואל תרשיעני!

ואני בעדנה / לעשות רצונך מתרפה,
אף כי בזקנה – / מה זה איחל ואצפה?
אל, נא רפא נא, / כי עמך, אל, המרפא.
יום תתשני / זקנה, וכחי ינשני,
אל תטשני, / צירי, ואל תעזבני!

דכא ואמלל / אשב, וחרד לרגעי,
ערם ושולל / אלך בהבלי תעתועי,
ואני מחולל / מרב חטאי ופשעי,
בינך וביני / עון אשר יבדילני,
ויחשכני / לראות באורך עיני!

הטה לבבי / לעבד עבודת מלכותך,
ומחשבי / טהר, לדעה אלהותך,
ובעת כאבי / אל נא תאחר רפאותך,
אלי, ענני, / אל תחשה ותענני,
שנית קנני / ואמר לעבדך: הנני!

ציון הלא תשאל
 ציון, הלא תשאל לשלום אסיריך,
 דורשי שלומך והם יתר עדריך?
 מים ומזרח ומצפון ותימן שלום
 רחוק וקרוב שאי מכל עבריך,
 ושלום אסיר תאונה, נותן דמעיו כטל-
 עת אזכרה אהלה – אשתה חמתך, ואז-
 כר אהליבה – ואמצה את שמריך!
 ציון כלילת יפי, אהבה וחסן תקשרי
 מאז, ובך נקשרו נפשות חבריך –
 הם השמחים לשלותך והכואבים
 על שוממותך ובוכים על שבריך.
 מבור שבי שואפים נגדך ומשתחוים
 איש ממקומו אלי נכח שעריך,
 עדרי המוגן, אשר גלו והתפזרו
 מהר לגבעה ולא שכחו גדריך,
 המחזיקים בשוליך ומתאמצים
 לעלות ולאחז בסנסוני תמריך.
 שגער ופתרוס היערכוך בגדלם, ואם
 הבלם ידמו לתמיך ואוריך?
 אל מי ידמו משיחך ואל מי נבי-
 איך ואל מי לויך ושריך?
 ישנה ויחלף כליל כל ממלכות האליל –
 חסגך לעולם, לדור ודור נזריך.
 אנה למושב אלהיך, ואשרי אנוש
 יבחר יקרב וישכן בחצריך!
 אשרי מחכה ויגיע ויראה עלות
 אורך ויבקעו עליו שחריך,
 לראות בטובת בחיריך ולעלז בשם-
 חתך בשובך אלי קדמת נעוריך!

לבי במזרח

.32

לבי במזרח ואנכי בסוף מערב –
 איך אטעמה את אשר אכל ואיך יערב?
 איכה אשלים נדרי ואסרי, בעוד
 ציון בחבל אדום ואני בכבל ערב?
 יקל בעיני עזב כל טוב ספרד, כמו
 קר בעיני ראות עפרות דביר נחרב!

ישנה בחיק ילדות

.33

ישנה בחיק ילדות, למתי תשפכי!
 דעי כי נעורים כנערת ננערו!
 הלעד ימי השחרות? קומי צאי,
 ראי מלאכי שיבה במוסר שחרו,
 והתנערי מן הזמן, כצפריים
 אשר מרסיסי לילה יתנערו.
 דאי כדרור למצא דרור ממעלך
 ומתולדות ימים כימים יסערו.
 היי אחרי מלכך מרדפת, בסוד
 נשמות אשר אל טוב יי נהרו!

התרדף נערות אחר חמשים

.34

התרדף נערות אחר חמשים – / וימין להתעופף חמושים?
 ותברח מעבודת האלהים / ותכסף אל עבודת האנשים,
 ותדרש את פני רבים – ותטש / פני אחד לכל חפץ דרושים,
 ותעצל להצטייד לדרךך / ותמכר חלקך בגזיד עדשים?
 הלא אמרה לך עוד נפשך "הון!" / ותאונה תבכר לחדשים?
 נטה מעל עצתה אל עצת אל / וסור מעל חמשת הרגשים.
 והתרצה ליוצרך ביתר / ומותיך אשר אצים וחשים,
 ואל תדרש בלב ולב רצונו / ואל תלך לך לקראת נחשים,
 היה לעשות רצונו עז כנמר / וקל כצבי וגבור כלשיש.
 ואל ימוט בלב ימים לבבך / והרים תחזה מטים ומשים,
 ומלחים ידיהם כמלחים / וחכמי החרשים מחרישים,
 שמחים הולכים נכח פניהם – / ושבים אל אחוריהם ובושים,
 ואוקיגנוס לפניך למנוס, / ואין מברח לך כי אם יקושים!
 וימוטו וינוטו קלעים / וינועו ויזועו קרשים,
 ויד רוח מצחקת במים, / כנושאי העמרים בדישים,
 ופעם תעשה מהם גרנות, / ופעם תעשה מהם גדישים,
 בעת התגברם דמו אריות, / ועת החלשים דמו נחשים,

וראשונים דלקום אחרונים / כצפּעונים ואין להם לחשים.
 וצי אדיר קקט פל באדיר, / והתרון והנס נחלשים,
 והתבה וקניה נבוכים / כתחתיים שניים כשלישים,
 ומושכי החבלים – בחבלים, / ונשים ואנשים – נאנשים,
 ורוח חבלה מחובליהם, / וקצו הגויות בנפשים.
 ואין תרון לחזק התרנים, / ואין חמדה לתחבולת ישישים,
 ונחשבו לקש תרגי ארזים, / ונהפכו לקנים הברושים,
 ונטל חול בגב הים כתבן, / וברזלי אדנים כחששים,
 ועם יתפלו כל איש לקדשו – / ואת פונה לקדש הקדשים,
 ותזכר מפלאות ים-סוף וירדן, / אשר על כל לבבות הם חרושים,
 תשבח למשביח שאון ים, / בעת שיגרשו מימיו רפשים,
 ותזכר-לו זכות לבות טמאים – / ויזכר-לך זכות אבות קדושים!
 יחדש נוראותיו כי תחדש / לפניו שיר מחול מחלים ומושים,
 וישיב הנשמות לפגרים, / ויחיו העצמים היבשים.
 ורגע ישתקו גלים, וידמו / עדרים על פני ארץ נטושים,
 והליל – כבוא שמש במעלות / צבא מרום ועליו שר חמשים –
 ככושית משבצות זהב לבושה, / וכתכלת במלואת גבישים.
 וכוכבים בלב הים נבוכים / כגרים ממעוניהם גרושים,
 וכדמותם בצלמם יעשו אור / בלב הים כלהבות ואשים.
 פני מים ושמים עדיים / עלי ליל מטהרים לטושים,
 וים דומה לרקיע בעינו, / שניהם אז שני ימים חבושים –
 ובינותם לבבי ים שלישי, / בשוא גלי שבחי החדשים!

יום נכספה נפשי

.35

יום נכספה נפשי לבית הועד / ויאחזני לנדודים רעד –
 סבב גדל-עצה עלילות לנדוד / ואמצאה לשמו בלבי סעד.
 על כן אני משתחנה אליו בכל / מסע, ואודנו עלי כל צעד.

הבא מבול

.36

הבא מבול ושמ תבל חרבה? / ואין לראות פני ארץ חרבה,
 ואין אדם ואין חיה ואין עוף – / הסף הכל ושכבו מעצבה?
 ובראות הר ושוחה לי מנוחה, / וארץ הערבה לי ערבה.
 ואשגיח לכל עבר – ואין כל, / אבל מים ושמים ותבה,
 ולניתן בהרתיחו מצולה, / ואחשב כי תהום יחשב לשיבה.
 ולב הים יכחש באניה, / כאלו היא ביד הים גנבה!
 וים יזעף – ונפשי תעלז, כי / אלי מקדש אלהיה קרבה.

37. אמר בלב ימים
אמר בלב ימים ללב רגז, / חרד מאד פי נשאו דכים:
אם תאמן באל, אשר עשה / הים ועד נצח שמו קים –
אל יחרידך ים בשוא גליו, / כי עמך השם גבול לים!
38. אצעק בלב נמס
אצעק בלב נמס ופיק ברפים / לאל, וחלחלה בכל מתנים,
יום תופשי משוט תמהים לתהום / גם חובלים לא ימצאו ידים.
איך לא אהי כן? ואני על גב אני / תלוי, בבין מים ובין שמים!
אחג ואנוע ונקל זאת, עדי / אחג בתוככי ירושלים.
39. צנפני זמן
צנפני זמן אל מדברי נף. / אמר לזמן: יטלטל עוד ויצנף,
עדי כי אחזה מדבר יהודה / ואבוא ירکتני צפון יפה נוף,
ואעטה שם יקר משם אלהי / ואלבש את פאר קדשו ואצנף.
40. נטה בי אלי צען
נטה בי אלי צען וים-סוף והר חורב
ואסב אלי שילה ואל תל דביר חרב
ואלך אלי מסעי ארון הברית, עד כי
אלחך עפר קברו אשר מדבש ערב.
ואראה נוה נאנה אשר שכחה קנה –
וגרשו בני יונה ושכנו בני עורב.
41. הפשט הזמן בגדי חרדות
הפשט הזמן בגדי חרדות / ולבש את בגדיו החמודות,
ולבשה האדמה שש ורקמה / ועשתה משבצות זהב רפידות?
וכל מזרע ואור – תשבץ, כאלו / נאות גשן בחשן הם אפודות,
ומרבדי נאות מדבר – חטובות, / ורעמסס ופתום – פז רבודות.
ושדה על שפת היאור ושדות, / צבאות הן, אבל שהן כבודות:
ידיהן כבדו מן הצמידים / וצרו צעדיהן בצעדות.
ולב יפתה וישכח את זקוניו / ויזכר עוד ילדים או ילדות
בגן עדן במצרים בפישון, / בגנות על שפת נהר ושדות.
והקמות ירקרקות אדמות / ולרקמות מלבשות בגדות,
רוח ים תניפמו, ונראו / כמו משתחוות אל אל ומודות . . .

זֶה רוּחְךָ, צֵד מְעַרְב, רְקוּחַ – / הַנְּרָד בְּכַנְפָיו וְהַתְּפוּחַ,
מְאוּצְרוֹת הַרוּכְלִים מוּצָאָךְ / כִּי אֵינְךָ מְאוּצְרוֹת הַרוּחַ!
כַּנְפֵי דְרוֹר תִּנְיֵף וְתִקְרָא לוֹ דְרוֹר, / וְכַמֵּר-דְרוֹר מִן הַצְרוֹר לְקוּחַ.
מֵה נִכְסְפוּ לְךָ עִם, אֲשֶׁר בְּגִלְלָךְ / רָכְבוּ בְּגַב הַיָּם עָלֵי גַב לוּחַ!
אֵל נָא תִרְפֶּה יָדְךָ מִן הָאֵנִי, / כִּי יַחְנֶה הַיּוֹם וְכִי יִפּוּחַ!
וְרַקַּע תְּהוּם וְקִרְע לְבָב יָמִים, וְגַע / אֵל הַרְרֵי קִדְשׁ וְשֵׁם תְּנוּחַ,
וְגַעַר בְּקַדִּים הַמְסַעֵר יָם, עָדִי / יִשִּׁים לְבָב הַיָּם כְּסִיר נְפוּחַ.
מֵה יַעֲשֶׂה אֲסוּר בְּיַד הַצּוּר, אֲשֶׁר / פֶּעַם יְהִי עֲצוּר, וְעַת שְׁלוּחַ?
אֵךְ סוּד שְׂאֵלְתִי בְּיַד מְרוֹם, וְהוּא / יוֹצֵר הַרִים וּבוֹרֵא רוּחַ!